

DISPUTA

a közgazdasági katasztrófáról

— Barátom, mindenkinek tönkre kell menni. A gyárosnak, a kereskedőnek, a gazdának, a lateinernek, a munkásnak. A gyáros nem bírja ki, hogy készpénzért vegyen nyersanyagot, készpénzben fizesse ki a munkásait és hitelbe adja el a gyártmányait. A gyáros nem tud külföldi dumping-gel versenyezni. A kereskedőnek nincsen fogyasztója. Készpénzért nem árulhat és ha hitelbe ad árut, nem kapja meg a pénzét. A gazda a mai buzaárak mellett nem hozza ki a termelési költséget és a tengeri? Uram, ön leül a vendéglőben, megesszik egy szerény vacsorát, egy kis italt hozza, elszívja a mindennapi szivarját és kiderül, hogy megevett egy mázsa tengeri árut. A tisztviselőnek az a kevés fixuma, ami az éhenhaláshoz kell, szintén nem biztos, mert nem tudja, mikor fogják kényszernyugdíjazni, vagy leépíteni. Az ügyvédnek azon kell tönkre menni, hogy előlegezni kénytelen a drága perköltségeket, az orvosok pedig nem tudnak megosztani azon a kis betegkontingensen, amelynek még van pénze orvosi honoráriumra. A munkásokat egyre jobban előnti a munkanélküliség sodra. Nincs egészséges része a gazdasági életnek. Meglátja, ennek katasztrófa lesz a vége.

— A világ végét is sok dátumra jövedtél, de azt eddig még minden esetben prógálták. A közgazdasági katasztrófa sem következik úgy be, hogy egy napon valamenyi gyár, bolt, műhely, iroda, rendelő, műterem becsuk, az emberek az uccára fognak menni és várni, hogy valami történjék velük. A közgazdasági katasztrófával úgy vagyunk, hogy tulajdonképpen benne élünk, sőt talán váratlanul sem ért bennünket. A háború utáni dalias időkben minden serdülő nemzetgazda tudta, hogy természetellenes állapot, amikor egy vidéki városban 30—40, sőt ennél is több nagykereskedő van a békebeli 5—6 helyett és amikor a fölösleg kisebb-nagyobb zajjal leválik az üzleti élet fájáról, miért olyan meglepő ez? Mindenki érezte, hogy a költségeknek az a mértéke, amelyet az emberek egyrésze az inflációs jövedelmek hatása alatt engedett meg magának, abnormális. És miért okoz pánikot, ha ez a rész kevesebb autót tarthat, kevesebb ruhát csináltathat és kisebb mértékben látogathatja a szórakozás helyeit. És ha a gazdának mai helyzetében természetellenes az, hogy kevesebb csizmát vehet a buzájáért, mint a békebeli, nos ha a buza ára nem fog felfelé menni, úgy a csizmának és vele együtt minden iparcikknek kell lemenni, igenis le odáig, hogy a buza árával a békebeli arányszámban találkozhatson.

— Ön tehát természetesnek, sőt egyenesen örömdetesnek találja a mai állapotokat? Talán az lenne jó, ha még több kényszer-egyezség volna, még több gyárat szüntetnének be és ha a parasztnak még kevesebb pénzük és még több adósságuk lenne? És úgy találja, hogy még nagyon is lehet birni idegekkel, házber és adóhátralékkal, rongyos ruhával és koplalással a mai idők? Ön talán egyenesen azt tanácsolná a kormánynak, a hatóságoknak, hogy ne is csináljanak semmit se, mert mindez természetes rendje volna a dolgoknak?

— Megálljunk, ezt nem mondtam! Ez csak egy és főképp egy ellen opponálok és ez a kétségbeesés, a pánik. Az olyan betegségek

lefolyásánál is, melyeknél meg kell várni a krízist és a krízis elmúlását, az orvosoknak minden lehető módon csökkenteni kell a betegség ártó és fájdalmas hatásait: a lázat, a görcsöket, a szivgyengeséget, az elerőtlenedést. A kormánynak és a kormánnyal együtt mindenkinek, akinek módja van rá, hozzá kell járulni ahhoz, hogy a kikerülhetetlen krízis kártékony hatása minél kisebb mértékre szoríttassék. Igenis segíteni kell a gyáripáron, amely a serdülés első éveit után a létért birkózik. Segíteni kell a kereskedőnek, amely fontos szerepe a gazdasági életnek és nélküle úgy a gyáros, mint a fogyasztó rosszabbul jár. Segíteni kell a gazdán és — ha már itt vagyunk — el kell mondani, hogy ebben a dologban nálunk csodálatos hidegvér mutatkozik azokhoz a lázas, nagyarányú mentőmunkálatokhoz képest, me-

II. Károly király

módosíttatja a választási törvényt

BUCURESTI, június 18. II. Károly király ma délelőtti audiencián fogadta Mirto alminisztert. Egy óráig tartó megbeszélés után az alminiszter távozott a királyi palotából és a várakozó újságíróknak kijelentette, hogy a választási törvények módosítására vonatkozóan tett jelentést Ofelségének. A kapott utasítások alapján a törvényjavaslat elkészítéséhez hozzáfognak és még az ősz folyamán a parlament elé terjesztik.

A KAMARA

nem szállította le a katonai szolgálati időt, megszavazta a játékkaszinók koncesszióját és elfogadta a civilistára vonatkozó javaslatot

BUCURESTI, június 18. A Kamara ma délelőtti ülésén Mihailache földművelésügyi miniszter szólalt fel az adóeltitkolások ügyében. Kéri, hogy azok, akik az adóeltitkolás hatálya alá esnek, adójukat december 31-ig befizethessék. Ezután tiltakozást jelentettek be a falusi malmok forgalmi adója miatt, amely teljesen

tönkreteszi ezeket a vállalkozásokat. Leon lupista képviselő egy gyilkossággal vádolt primár ügyét ismerteti a kamarával. Elmondja, hogy a primár ellen eljárás van folyamatban, mert az a gyanu, hogy gyilkosságot követett el, de nemcsak, hogy nem tartóztatták le, de fel sem függesztették állásától.

Nem szállították le a katonai szolgálati időt!

Carafilia képviselő szerint, Lucicha, Luseni és Cristatic cukorgyárak évenként százhusz millió lejjel károsítják meg az államot s husz millióval a CFR-t. Kijelenti, hogy állításait hajlandó legközelebb adatokkal igazolni. Ezután a napirenden levő sorozási törvény tárgyalása következik. Popescu ismerteti a törvényjavaslat lényegét és felolvassa annak egyes szakaszait. Indítványozza, hogy a katonai szolgálati időt hat hónappal szállítsák le. Ezzel óriási megtakarítást eszközölnek az államnak

és fejlesztik a békés munkát. Hibásnak tartja a hadkiegészítő parancsnokságok működését, amelyek a bevonult katonákat rendszeretlenül ide-oda küldöztetik. Tiltakozik a javaslat ama pontja ellen, amely meg akarja szüntetni a családfenntartók felmentésére vonatkozó rendszert. Rátér arra, hogy a hadseregnek a közkatonák egy részét nem katonai szolgálatra, hanem cselédmunkára használják fel. Hivatkozik az ordonáncokra, akik sohasem végeznek katonai szolgálatot. A javaslatot antiszociálisnak tartja és nem fogadja el.

A hadügyminiszter szerint a szolgálati idő leszállítására 15 évi előkészítés kell

Holban tábornok javasolja, hogy a törvényhez iktassák hozzá ama pontot, hogy a határőrök és csendőrségek két éves katonai szolgálati rendszerbe osztassanak be. Popescu előadó válaszol az elhangzottakra. Kijelenti, hogy a szolgálati időt csak fokozatosan lehet leszállítani és az ismertett törvényjavaslatot jónak, gondosan megalkotottnak tartja. Kéri annak elfogadását. Condescu hadügyminiszter a szolgálati idő leszállítása ellen beszél. Kijelenti, hogy a katonai szolgálati időt csak tizenöt esztendői rendszeres és körü-

kintő munkával lehet csökkenteni. Ha nem fokozatosan történik a leszállítás, úgy az ország védelmének gyengítését vonja maga után, ami nem lehet érdeke senkinek. Kéri a javaslat elfogadását.

A kisebbségek súlyos sérelmei.

A kamara ma délután folytatta a sorozási törvény módosítására vonatkozó javaslat vitáját. Első felszólaló Leon lupista képviselő volt, aki kijelentette, hogy pártja nevében teljes egészében és minden részletében jónak, he-

SZAVAZÓ SZELVÉNY

AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-AS
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.

JELÖLTLEM:

ITT LEVÁGANDO.

Az Aradi Közlöny a NEPTUN STRANDON ÉS FÜRDŐTELEPEN megrendezi Arad, 1930-AS STRANDSZÉPSÉG- ÉS STRANDKIRÁLYNŐ-VERSENYÉT. A VERSENY LEZÁRÁSÁNAK NAPJÁT AZ ARADI KÖZLÖNY KÉSŐBB FOGJA KÖZÖLNI. A szavazó szelvények bedobhatók a NEPTUN FÜRDŐTELEPÉN elhelyezett és a lap kiadóhivatalában felállított urnákban. Minden szavazó szelvény egy szavazatot számít — A szavazás eredményét naponta közli a lap.

Ilyesnek találja a javaslatot és ezért elfogadja. Mezuancescu professzor kéri a javaslatot oly értelmű módosítását, hogy a négy középiskolát végzett tanulók is akadály nélkül bejuthassanak az altiszti iskolákba. Kreuter sváb képviselő a kisebbségek nevében tartja sérelmesnek a javaslat egyes pontjait. Kifogásolja, hogy a tiszti iskolába való belépés rendkívül súlyos feltételekhez van kötve és ezek a feltételek egyenesen a kisebbségi katonákat akadályozzák meg abban, hogy tiszti képzettséget nyerjenek. Kéri, hogy a javaslatban könnyítéseket eszközöljenek.

Dr. Ioanitescu alminiszter, aki a legutóbbi ülésen egyik legszorgalmasabb látogatója a parlamentnek, erősen bírálja a javaslatot. Végül kérdést intéz a hadügyminiszterhez, hogy a szépművészeti iskolát és kereskedelmi iskolát végzett tanulók akadály nélkül elnyerhetik-e az önkéntességi jogot. Condescu hadügyminiszter nyomban válaszol a kérdésre és kijelenti, hogy úgy a szépművészeti, mint a kereskedelmi képzettséggel bíróknak önkéntességi joguk van. Dragici képviselő hozzászólása után a Ház úgy született, mint általában megszavazza a sorozási törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.

A játékkaszinók koncessziója.

Ezután egy egész sereg kisebb javaslat megszavazására kerül a sor. Rövid vita után megszavazták a közraktárak átszervezéséről szóló törvényjavaslatot, majd a játékkaszinók koncessziójának kiadásának megvitatására került sor. Ioanitescu alminiszter ellenzi a koncessziók kiadását, mert szerinte a játékkaszinók számos ember egzisztenciáját teszik tönkre.

Dr. Moldovan egészségügyi alminiszter válaszol Ioanitescunak. Kijelenti, hogy a koncessziók kiadása szükséges, mert azok, akik szerencsejátékot akarnak játszani, ha nincs játékkaszinó, titkos helyeken üzik szerencsejátékaikat, vagy pedig külföldre mennek pénz-

züket elkártyázni. Sokkal helyesebb kiadni a Koncessziókat, mert ebből az államnak is jelentős haszna van. Ezután a javaslat szavazására került sor és a Ház 102 szavazattal 29 ellenében megszavazta a játékkaszinók koncessziók kiadására vonatkozó törvényjavaslatot.

Iorga kifogásai a civilistával kapcsolatban

A királyi család civilistájának megszavazására került a sor. Mint jelentettük, tegnap a parlament elé érkezett javaslat II. Károly királynak évi negyven, Mária anyakirálynénak husz, Elena királynénak husz és Mihály trónörökösnek hét millió évi civilistát ajánlott. Iorga szólal fel és kifogásolja, hogy ezt az ügyet a parlament tárgyalja. A királynak teljesen magánügye kell, hogy legyen, hogy milyen módon kívánja szétosztani a rendelkezésére álló összeget. Jumanca szociáldemokrata kijelenti, hogy a civilista összeget nem tartja túlzottnak, azonban megszavazásának pártja nevében elvileg ellene van.

A szavazás megejtése után Iorga professzor szólal fel és kijelenti, hogy sajnálja, mert nem szólalhatott ehhez a kérdéshez. Ennek pedig az az oka, hogy őt nem értesítették arról, hogy a játékkaszinók koncessziójának ügyét tárgyalják.

Maniu Gyula válaszol a felszólalásokra. Kijelenti, hogy a civilistát azért kell a parlamentnek megszavazni, mert azt a nemzet ajándékozza a királyi családnak. Ezután a kamara elfogadja a javaslatot.

Lugojanu elkíséri Maniut külföldi útjára.

Lugojanu miniszterelnöki államtitkár napokban szabadságra megy. Az államtitkár elkíséri külföldi útjára Maniu Gyula miniszterelnököt. A miniszterelnököt távolléte alatt Vaida belügyminiszter helyettesíti.

Az új alminiszterek ma letették az esküt és elfoglalták hivatalukat.

Bratianu Vintila: „A liberális pártnak kötelessége felvenni a kapcsolatot a királlyal”

BUCURESTI, június 18. Politikai körökben élénk feltűnést kelt a liberálisok, illetve Bratianu Vintila híveinek pálfordulása. Bratianu Vintila hívei ma már nyíltan hangoztatják, hogy a pártnak kötelessége behódolni Károly királynak. Az a meggyőződés, hogy a pártban hamarosan teljes szakadás fog beállni. Bratianu Vintila a ma tartott végrehajtóbizottsági ülésen kijelentette, hogy

a liberális pártnak már azért is kötelessége felvenni a kapcsolatot a királlyal, mert csak így akadályozhatja meg a nem-

zeti-parasztpárt nemzetellenes politikájának érvényesülését.

Bratianu Vintila híveinek megváltozott álláspontjára az is jellemző, hogy a Viitorul naponta foglalkozik a király személyével kapcsolatos legcsekélyebb dolgokkal is.

VIZUMOT Sándor Ferenc
Arad legrégibb vizumirodája a legelőnyösebben intéz.

Példapeszédek.

Irtá: BETHLEN MARGIT.

Az élő állatoknak az ő jó tulajdonságaikról és azoknak visszajáról.

Mikor pedig len az Ur megteremtette volna az összes élő állatokat, külön-külön a csuszó, mászó, futó és repülő vadakat, elővéve őket egymásnak utána és kitátva szájukat, mintegy ajándékképpen, vékony ezüst tallérként beléjük csuszított egy-egy jó, vagy szép, avagy hasznos tulajdonságot, reája ütve annak oldalára az ő bélyegét, hogy lássák, hogy ez az ajándék tőle, az Uról valna.

Az oroszlánok bátoriságot és harcra való készséget ada, hogy semmitől sem rettenne meg. A kígyóknak okosságot, hogy, bár lábat és karmot nélkülöz, bajnak nélkül csusszanjon által az életen. A nyulnak óvatos körültekintést, hogy vakon az veszedelemben ne rohangásson. Az számárnak pedig türelmes lelkületet, hogy elviselhesse a reá mért terhet. És így tovább minden élő állatnak megadá azt, amire szerinte szükségük van.

A gonosz azonban, az, akit Lucifernek is nevezének, résen valaha és ahogy az Ur kieresztve az egyik állatot, háta mögé hajlítá azt, hogy másikat venne elő, elkapá őt röptében és a fénylő tallér másik oldalára az ő, a gonosz bélyegét ütö. És ezt emigy folytatá, amíg csak mind az összes állatok meg nem kapták volna járandóságukat.

Mikoron pedig az állatok elszéledtek volna és megkezdtek működésüket a földön, mindenfelől panaszok özönlének az Urhoz. — Az oroszlán vérszomjas és kegyetlenkedő, mondák neki azok, akiket megeve. A kígyó ravasz és alakoskodó, mindent megmagyaráz és

elhítet velünk, sirtak a gyöngék, kiket bűnre csábíta. A nyul gyáva, a veszélynek már árnyékára is megfutamodik, a számár pedig makacs, három napig egyfolytában képes egy helyt állani, ha kedvé tartja, kiáltozák azok, kiknek ebből kára származott. És így tovább, minden állatnál kifogásolák az ő tulajdonságukat.

Az Ur pedig hallgatá őket azzal a mindent kiváró türelemmel, amely az örökkévalósághoz szokottaknak kíváló attribútuma és amikor már tulontul zajongának, elővéve az állatokat újra sorjában és kitátva szájukat, hatalmának erejével előszólitá belőlük a kapott ajándékot.

Mikor pedig azok, mint megannyi fényes tallér, ott fektüdtek volna teremő tenyerében, megfogá őket, megnéze és megforgatá. És látá, hogy az egyik oldalukon az ő jegye volna rajtuk, a másikon pedig a Gonoszé, de azt is látá, hogy olyan vékony volna a tallér fala, hogyha az egyiket lekarná róla, a másik is elpusztul vala. És visszatevé a tallérokat minden egyes élő állatnak szájába, mondván:

„Minden jónak és minden rossznak megvan a maga visszaja, amely összetartozik vele, miként a napnak és holdnak fényes és fekete oldala. És az egyik a másik nélkül nincs és nem is lehet. Szenvedjétek el tehát a rosszakat, hálából a jóért, amelynek visszaja és ügyekeztek az én bélyegem jegyében élni. Aki ért a szóból, értsen és szerinte cselekedjék!”

Az egyforma tehernek különböző mineműségéről.

Megtörténe egyszer, hogy az Ur tréfás kedvében fogadásra állott a Gonosszal, kit neveznek Sátánnak is, hogy az ő teremtménye,

legyen az ember, állat vagy növény, könnyed erővel fogná hordani a terhet, melyet el nem bír, hogyha azt a Gonosz mérné ő reá. És azt is mondá az Ur, hogy az ő teremtménye maga fogná saját erejéből kitermelni a terhet, melyet roskadás nélkül viselend.

És a Gonosz örüle, mert kaján tervet eszele ki, amellyel megszégyeníté az Egok és Világok Urát. És mondá neki, tetteve az alázkodást:

— Oh! Uram, nincsen itt a közelben sem ember, sem állat, akin a próbát megejtenék. De ime vagyon itten három kicsinyded fa, ez szerintem mindenképpen alkalmas leendő.

Mert úgy gondolá magában a beste lélek, hogy emberbe vagy állatba könnyen belelehelhetné az Ur az ő akaratiát, buzdítván őket a kitartásra, de, hogy az fa, lélek nélkül valónak teremtvén, vagy hajlik, vagy török, de semmiképpen sem befolyásolható.

És az Ur látván az ő gondolatját kiütöközni homlokán, miként az verejtékecspeket az forró nyári délutánokon, mosolyga magában szóla:

— Ugy legyen.

És megegyezének hat mázsa súlyban, a melyet mindegyikük külön-külön valamelyik fára reárakna. A Sátán pedig, ki alig várhatá már, hogy a fogadást megnyerne, foga egy mázsa nagy követ s az egyik zsenge kis fának akasztá vala, amely földig meghajlana alatta, de ép zsengeségénél fogva meg nem töre. A Sátán bosszusan nézett félre. Az örökkévalóságban azonban hat esztendő annyit számítand, valamint egy pillanat. Mire a Gonosz pillantása újra a földre tévede, hatalmas lomzobatu, bár torzalkatu, felszegen nőtt fa állá előtte, melynek egyik földbe nőtt ágazatán ottan lógott, őt súlyával lenyomván a

Csütörtök

1.

NINCS KOMOLY ELLENZÉK, panaszkolta tegnap a minisztertanácsban Maniu miniszterelnök, mert a liberális párt szétbomlott és így nem teljesítheti kritikai misszióját. Ha egy kormányelnök az ellenzék hiányát panaszkolja, akkor nem biztos, hogy nincs mit tartania az ellenzékétől. Az ellenzéki kritika szükségessége fontos és összefügg a parlamentarizmus lényegével. De nem megszo-

2.

150.000 LEJ NYUGDIJAT kapnak havonta a volt régensek. A román lapok kijelentik, hogy ez a nyugdíj sok és rámutatnak arra, hogy a jelenlegi gazdasági viszonyok között nem ártana az állami takarékoság parancsoló szükségességére gondolni. Ez a kritikai megjegyzés, úgy érezzük, helyénvaló. A volt régensek egyike sem szorul rá arra, hogy végzett munkájáért élethossziglan ily tekintélyes nyugdíjat huzzon és ezzel jelentősen megterhelje az állami büdzsét. A nyugdíj megadása szociális kötelesség, ha egy élet munkája után kell emberi sorsokról gondoskodni, de fényűzés ott, ahol nincs szó egzisztenciális sorsgondoskodásról és ahol csak átmeneti államkormányzás munkájáról van szó.

3.

ET IN ARCADIA EGO: én is voltam Arkádiában, ezt akarja bizonyítani Maniu miniszterelnök és akad valaki. Nae Ionescu, a Cuvantul főszerkesztője, aki ezt kétségbevonja s kijelenti, hogy Maniu nemcsak hogy nem segítette elő Károly hazatérését, de igyekezett azt megakadályoz-

4 VERES PÁLNÉ LEANYNEVELŐ INTÉZET

kellems oltont nyújt bőséges ellátás mellett, bentlakó növendékeinek, akik a kapcsolatos leánykollégiumban és továbbképzésben, vagy leánygimnáziumban végezhetik tanulmányukat.

Budapest, IV., Veres Pálné ucca 36. sz.

mázasz kő. És mindenki, aki látta volna a fát, tudhatá, hogy soha többé ép fa nem leszen belőle.

Amikor pedig levevők róla és megmérék a követ, az volt vala hat mázsa.

A másik két fa sudáran, egyenesen állott vala mellette. A Sátán megvakarandá üstökét:

— Nem igazság ez, oh Uram! az enyém zsenge volt még és a tied ereje teljében pompázik.

— Jól van tehát. Tégy még egy próbát — hangozék az Ur szava.

A Sátán körülnéze és pálcájával inte, mire megindulának a hópelyhek, s az egyik fa lombzatára hullának és rakodának sűrűn, mind sűrűbben, mint nagy fehér galambok betakarván öt szárnyaikkal, míg végre az ágak roskadozni kezdenek és töredezni a súly alatt.

És mire levevők róla a havat és megmérék azt, az volt vala hat mázsa.

És a Gonosz kaján mosollyal néze a harmadik fára, mert az Urra reá nézni még ő sem mere. És így nem látandja vala, hogy az Urnak jobb szeme szöglete kissé, igen nagyon kevéssé, megrándula. De azt észre véve, hogy a fa hirtelen virágba borula, majd gyümölcs kezde nőni rajta, több, még több, sűrűn, szaporán, egyenletesen, míg végre az ágak boldog megadással hajlának a föld felé, megrándulva az élet ízével, de meg nem törének, ahogy viselték volna az édes terhet, melyet az Ur reájuk mére és amely mentől súlyosabb vala, úgy látszék, mintha antul jobban nő vala az ő ereje.

És mikor megmérék a gyümölcsöt, az volt vala hat mázsa.

ni. Az érdemek vindikálásának harca és versengése kezd kitörni. Nem szép, nem esztétikus és nem politikai eljárás. Akárhogy is történt, Maniu akceptálta a történeteket és fedezte. Ez politikailag van olyan érdem, mint kisütni és előkészíteni az eseményeket.

Maniu ápolni akarja a román-olasz barátságot

A miniszterelnök újabb külpolitikai nyilatkozata — A francia és kisantant-szövetség megszilárdítása — A békeszerződések a béke alapjai

PÁRIS, június 18. *Bonnefon*, az *Echo de Paris* legutóbbi számában bucuresti-i tudósítást közöl, amely *Maniu* Gyula miniszterelnökkel folytatott beszélgetést tartalmaz. Maniu Gyula nyilatkozatában többek között kijelentette, hogy Románia politikája nemzetközi téren két célt szolgál.

Először is meg akarja szilárdítani a szövetségi kapcsolatokat Franciaország és a kisantant államai között, másodszor szolgálni akarja azt a baráti köteleket, amely Romániát Olaszországhoz fűzi.

A második cél, közelebb hozni egymáshoz a népeket és hozzájárulni a békés állapot kifejlesztéséhez. Maniu Gyula nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az európai béke csak a fennálló szerződések alapján szilárdulhat meg és aki e szerződések felborítására törekszik, annak akciója nyíltan szólva, háborúra vezet, ami a mai körülmények között általános lehet. Maniu szerint Románia és Magyarország viszonya az optánskérdés elintézésével megjavult, de határmódosításról semmiesetre sem lehet szó.

Maniu nem megy szabadságra?

— Felti a nemzeti-parasztpárt egységét —

BUCURESTI, június 18. A Cuvantul mai számában érdekes politikai hírt közöl. A lap szerint Maniu Gyula miniszterelnök elhatározta, hogy nem megy szabadságra. Erre nézve két verzió áll fenn, az egyik szerint a miniszterelnök ez az elhatározása csak a parlamenti ülészek idejére szól, a másik szerint viszont Maniu teljesen lemond a szabadságról. A lap

szerint ennek indoka az, hogy távozása újabb nézeteltérést szítana a nemzeti és parasztpárt között. Helyettese ugyanis Vaida belügyminiszter lenne és ezáltal Mihalache sértődne meg, hogy háttérbe szorítják. A miniszterelnök véleménye szerint tehát ma az, hogy amikor a két tábor között amugy is ellentétek állnak fenn, veszélyes lenne elutaznia az országból.

A szovjet Averescu tábornokot meg akarta gyilkoltatni

A balti-i kommunista kémközpontot leleplezték — Letartóztattak egy szigurancaisztviselőt, aki a szovjetnek kémkedett

BUCURESTI, június 18. Az *Universul* mai számában szenzációs letartóztatásról ad hírt. A sziguranca letartóztatta *Gutuleac* vezető szigurancaisztviselőt, akiről megállapítást nyert, hogy a szovjetnek kémkedett. A lap szerint néhány évvel ezelőtt *Gutuleac* a nagyvezérkar szolgálatában állott. Már akkor kémkedéssel, valamint emberöléssel vádolták, mire letartóztatták és egy évig volt Sorocán vizsgálati fogságban. A bíróság bizonyítékok hiányában felmentette és *Gutuleac* a szigurancahoz került tisztviselőnek és itt nem sokára bizalmi állást töltött be.

A tisztviselő első dolga volt, hogy egy *Denichin* nevű volt perceptort vett fel maga mellé. *Denichin*nek jogában állott akkor átlépni a Dnyesztret, amikor akarta. Véletlenül a hatóságok rájöttek arra, hogy valahányszor *Denichin* átlépi a határt, *Mogilauban* a G. P. U.-nál jelentkezik. Letartóztatták, mire bevallottak, hogy tulajdonképpen megbízója és felletése maga *Gutuleac*, akinek a megbízásából jelentést tett a sziguranca történet személyi változásokról, valamint a negyedik hadtest bizonyos tetteiről. Erre letartóztatták *Gutuleac* is. A vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy akkor, amikor először állott a tisztviselő bíróság előtt, a G. P. U. súlyos százezreket költött, hogy megvédje kémjét. Megállapítást nyert továbbá, hogy a

bolsevista propaganda romániai székhelyét Bucurestből Balti városba helyezték át.

Baltiban házkutatásokat tartottak, amelyeknek során súlyosan kompromittáló iratokat talál-

tak, többek között az egyes kommunista szervezeteknek adott utasításokat. Az utasításokban

szó van Averescu tábornok meggyilkoltatásáról is, amely egyike lesz a drasztikus eszközöknek arra, hogy zavart idézzenek elő az országban.

Az ügyben eddig hat letartóztatást végeztek.

Vizsgai jutalomkönyvek nagy választékban igen olcsón Kerpel Izsonál, Aradon.

Villám csapott a vihar elűzéséért imádkozó hívőkbe

FOGARAS, június 18. Soard községben ma délelőtt óriási vihar dühöngött. A falu lakosai a templomba mentek, hogy ott a vihar elűzéséért imádkozzanak. A harang zugott és egyszerre a villám becsapott a hívek közé. Három ember meghalt és tizen súlyosan megsebesültek.

Dr. FÖRSTNER GYULÁNÉ

Bulyovszky-leánynevelő intézete a főváros legszébb részében, a villanegyedben. Továbbképzés, elemi, középiskolai oktatás, idegen nyelvek, zene stb. Kíváncsiak prospektust küld: Dr. Förstner Gyuláné Budapest, VI., Bulyovszky u. 10. Tel. 156-93.

Óriási tűz Pompa Pipelina községben

BUCURESTI, június 18. Pompa Pipelina községben óriási tűzvész dühöng. A hatalmas bányaterület állomásán egy mozdony szikrájától tűz keletkezett s lángbabarultak az összes közeli épületek és raktárak. A tűz még a legveszedelmesebben dühöng. A kár eddig is több millió lej.

ENKELHARDTNE kozmetikája

Budapest, IV., Váci-ucca 11/b.

Modern szépségápolás villany és fénykezelésekkel. Szépséghibák sikeres eltávolítása. — Kiváló szépítő szerek. Megbízható uri kiszolgálás. — Díjtalan tanácsadás.

Lemondott a német pénzügyminiszter

— A tisztviselők kényszeradóztatási javaslata buktatta meg —

BERLIN, június 18. A német belpolitika ismét válságos napok elé került. Az állami deficit fedezése érdekében Moldenhauer pénzügyminiszter törvényjavaslatot dolgozott ki, mely szerint a fixfizetéses alkalmazottak járulékaiknak bizonyos százalékát kényszeradó címen akarta levonni. A tisztviselők kényszeradóztatásának terve általános elégedetlenséget keltett országsszerte és különböző akciók indultak meg a népszerűtlen törvényjavaslat ellen.

A német néppárt tegnapi ülésén ki is mondotta, hogy nem szavazza meg a törvényjavas-

latot, amely indokolatlanul épen a legszegényebb társadalmi réteget akarja megadóztatni. Moldenhauer pénzügyminiszter levonta a néppárt határozatának konzekvenciáit és ma délután beadta lemondását a kancellárnak, aki minisztertanácsot hívott egybe, amely felkérte Moldenhauert, hogy vonja vissza lemondását. A pénzügyminiszter azonban ragaszkodik elhatározásához, de a miniszterválság így is elhalasztódik, mert Hindenburg elnök, aki jelenleg nyári szabadságon van, csak a jövő hét elején tér vissza Berlinbe.

Hajók és parti házak pusztulnak el a Fekete-tenger borzalmas viharában

CONSTANTA, június 18. Évtizedek óta nem tapasztalt óriási vihar dühöng most a Fekete-tengeren. A vihar a mai napon elérte kulminációs pontját. A hullámok toronymagasságban csaptak ki a partra és a távolabb eső házak tetejét is pozdorjává törtek. Számos ház a part közelében teljesen összeomlott. Hogy emberéletben esett-e kár, azt nem lehet megállapítani. Tény az, hogy a mai napon nem le-

hetett a partot életveszedelem nélkül megközelíteni. Minden pillanatban érkeznek a constantai vevőállomáshoz S. O. S. jelzésű segélykérő jelek a tengeren veszélyben levő hajókról. Arról azonban szó sem lehet, hogy a veszélyben levő hajók segítségére menjenek, mert a nyílt tengerre kimenni lehetetlenséggel határos. A vihar az esti órákban még változatlanul dühöng.

SZÍNHÁZ IRODALOM MŰVÉSZET

* A budapesti Magyar Színház sorsa. Budapestről jelentik: Mint ismeretes, felmerült az a terv, hogy a Magyar Színházat az állam bérbeveszi. A képviselőház mai ülésén Pakots József felszólalt és erre terv ellen foglalt állást.

* Műsorok a Borossébesen. Borossébesről jelentik: A Borossébesi Református Nők Szövetsége vasárnap este a márványtelep helyiségében táncos egybekötött jótékonyos műsoros népművelési rendezést. Az ünnepélyen előadásra kerül Tóth Ede és Erkel Ferenc 3 felvonásos népszínműve, a „Tolonc” a borossébesi műkedvelők alakításában.

* A Csunya lány, a nyári szinkór szombati megnyitó darabja, az az operett, amely Budapesten a Fővárosi Operettszínházban hosszú hetekig slágerműsor volt és az aradi színházakat műsorrendjét is minden bizonnyal hosszú időre elvett. Vadnay László a szöveg amely rendkívül mulatságos, sőt operettben rendkívül eredeti. A szép lány hogyan kell, hogy csúnyának maszkirozza magát, ha állást akar szerezni manapság. A muzsikát Márkus Alfréd szerezte Harmath Imre verseire. Kiseb magyaros dallamok amerikai frissességgel, tempóval szólnak meg. A slágerek: a Kicsoda maga, a Budafokon, a Papagáj, a Katona voltam stb. Az uterókkal megerősített operettgyűjtésből Kovács Kató, Indra Manyi, Galletta, Csóka, Simon, Földes, Kallós a főszereplők. A Csunya lány szombaton és vasárnap este bérletben, vasárnap délután pedig mérsékelt árakkal kerül színpadra.

* A színházakat a helyárakat jelentékenyen, mintegy 40 százalékkal leszállította. A leszállított helyárak: I. rendű szőnye 80, II. rendű 60, III. rendű 40 lej. Érkély I. rendű 40, II. rendű 30, III. rendű 20. Karzat 10 lej. Jegyek csütörtöktől kezdve a téli színházaknál válthatók.

* Debrecen ünnepélyesen fogadta Miss Magyarországot. Sok ezerre menő tömeg várta a pesti gyorsvonattal érkező Miss Hungáriát. Az előkelőségek és Szaplóczay Éva legközelebbi barátai és iskolatársai az állomás perrierjén virágokkal várták Miss Hungáriát, aki csak a kivezéssel diszruhás rendőrök sorfala között birt felvirágozott kocsijáig eljutni. Lépésben haladt a kocsi a hosszú debreceni Ferenc József-utón, ahol kétoldalt helyezkedett el a tömeg és kalaplegetve, virágot dobálva ünnepelték a városba bevonuló legszebb magyar leányt. A menet a Hegedűs és Sándor-palotáig kísért a diszfogatot, ahol a debreceni zsűri nevében Ady Lajos tanker, főigazgató felesége és Plohr altábornagy üdvözölték Szaplóczay Évát. A „Színházi Élet” e heti száma részletes tudósítást hoz írásban és képből az izgalmas bevonulás minden részletéről. A „Színházi Élet” e héten a szokott

Villa „Enea” Pensio

Lauranában (Lorana) Abbezia mellett a Quarnero gyönyörűben. Mérsékelt árak, kitűnő ellátás. Felöltöttek és gyermekeknek ideális. — Felvilágosítást ad, prospektust küld a tulajdonos.

Dr. Förstner Gyuláné, Budapest, VI. Hulyovszky-u. 10. Tel. 156-93. Laurana Villa „Enea”

Zátonyra futott egy óceánjáró

NEWYORK, június 18. A President Roosevelt nevű óceánjáró gőzös ma este a Staten Island közelében a nagy ködben zátonyra futott. Közlekedési részletek hiányoznak.

Ujabb arzénmérgezések a szolnoki törvényszék előtt

SZOLNOK, június 18. A szolnoki törvényszék ma újabb arzénpórt tárgyal. Ma vont a felelősségre a bíróság ugyanis Madarász Józsefet és feleségét, valamint Szabó Lászlót és feleségét, továbbá Csordás Bálintét arzénmérgezések miatt. Madarászek a férfi apját, Szabóék pedig Szabó Mihályt, a férj nagybátyját és Szabó István apját tették el láb alól a Csordásnéától kapott arzénrel. A vádlottak közül egyedül Madarász vallotta be bűnét, a többiek tagadtak.

— Mint gyámoltalan gyermeket, vettek rá az asszonyok a gyilkosságra — jelentette ki Madarász kihallgatása során.

Izgalmas jelenet zajlott le, amikor Madarászt szembesítették Csordásnéval, akinek a szemébe mondotta, hogy ő vette rá a gyilkosságra.

— Nem igaz, hazudik — rikoltozta az asszony — gyilkos, piszok, gazember, tanúsítsa be.

Hasonlóan izgalmas jelenet játszódott le Madarászné és Csordásné között, a két asszony majdnem hajba kapott a bíróság előtt. Az elnök rendreutasító szavai csak kevés eredményt hoztak. A vádlottak kihallgatása után az elnök felhígyesztette a tárgyalást. Délután megkezdtek a tanúk kihallgatását, majd a tárgyalás folytatását péntekre halasztották.

Kiseprűzte a parlamentből képviselőtársát

DANZIG, június 18. A parlamentben ma két képviselő összeverekedett. Opitz képviselő, aki nemrégiben lépett ki a kommunista pártból, ma felszólalásában éles támadást intézett a kommunisták ellen. Amikor beszéde végétével a képviselői padsorok felé haladt, Krent kommunista képviselő egy hirtelen előkerített seprűvel megverte. Dulakodás támadt a két képviselő között, akiket alig tudtak elválasztani. Krentet kizárták az ülésről.

Árvizet okozott Londonban a felhőszakadás

— Három ember a vízbe fullt — Rottenotes pánik az ascosti lóversenyen —
A villám egy bookmakert agyoncsújtott

LONDON, június 18. Ma a késő délutáni órákban olyan hatalmas felhőszakadás és vihar vonult el London felett, amilyenre évtizedek óta nem volt példa. Egyes utcákat teljesen elöntött az ár, amely behatolt a földalatti vasút folyosóiba, ahol a forgalom megakadt és a víz órlási károkat okozott. London környékén számos helyen földcsuszamlás következett a vasúti forgalom is megbénult. Manchester közelében három ember a megdagadt patakba fulladt. Az egyik londoni pályaudvaron a villámcsapás megölöztötte az összes fémalkatrészeket.

Az ascosti lóversenypályán olyan hirtelen változtatta tengerré az ár, hogy a versenyt abba kellett hagyni és a hatalmas előkelő közönség soraiban pánik tört ki. A riadalomban elegáns hölgyek nagyértékű toalettjelmentek tönkre, számos hölgy ájultan terült el a bokáig érő vízben. Sok sebesülés történt és a villámcsapás egy bookmakert agyoncsújtott. Anglia többi részéből is jelentenek pusztító viharokat.

Börtönbüntetést kapott a munkácsi főrabbi, aki kiköpött az ellenfelének temetési menete előtt

A ruszinszkói háboruszkodás epilógusa. — Spiró rabbi és a belzi csodarabbi harca.

MUNKÁCS, június 18. Nem mindennapi érdekességű tárgyalás játszódott ma le a munkácsi törvényszék előtt. A vádlottak padján Spiró Lázár munkácsi főrabbi ült, akit az ügyész az azzal vádolt, hogy meggyalázta egyik hitsorsosának holttestét. A bűncselekmény mintegy egy évvel ezelőtt történt, amikor is a munkácsi zsidóság körében heves harc dult, amely Spiró főrabbi és a belzi csodarabbi közötti ellentétre vezethető vissza. Ezekben az izgalmas napokban történt, hogy Spiró főrabbi kocsija az utcán egy halottas menetel találkozott, amely egy Klein nevű kereskedő holttestét kísérte ki a temetőbe. Klein lelkes híve volt a belzi csoda-

rabbinak és sok kellemetlenséget okozott Spiró Lázárnak. A főrabbit elfogta az indulat, amikor halálos ellenségének koporsójával szembekerült.

Leugrott a kocsirol, kiköpött a temetési menet előtt és megöltötte, hogy Kleint a zsidótemetőben földelje el.

Klein hozzátartozóinak feljelentésére a munkácsi bíróság ma vont a felelősségre Spiró Lázárt és izgalmas lefolyású főtárgyalás után hat hónapi börtönrre és hatszáz csehkorona pénzbüntetésre ítélte a főrabbit. Az ítélet egész Csehszlovákiában óriási feltűnést keltett.

Lutai dr. polgármester eredményes bucuresti-i útja

A polgármester nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársa előtt — Julius 2-án lesz a városi tanács alakuló gyűlése

ARAD, jun. 18. Lutai Cornel dr., Aradváros polgármestere ma hazaérkezett Bucurestiből és még a délelőtti folyamán átvette hivatalát. Mint jelentette az Aradi Közlöny, a polgármester fontos városi ügyek elintézése végett volt a fővárosban és most is, mint minden útjából, értékes eredményeket hozott a városnak.

A polgármester a város fejlesztéséről hosszasan tárgyalt Vaida belügyminiszterrel és a belügyminiszter a legjobb indulattal támogatja a város vezetőségének eme törekvéseit. A polgármester bucuresti-i útjának fontosabb eredményeiről a következőket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— A belügyminiszter jóváhagyta a polgármester, alpolgármesterek és az állandó választmány a tanács alakuló ülésén történt megválasztását. Ma már elhatároztuk a városi tanács első értelemes ülésének pontos dátumát. Eszerint július másodikán tartjuk meg az első ülést és hozzá foghatunk a tervbe vett munkálatok intenzívebb folytatásához. Addig természetesen még tartunk egy-két interimár bizottsági ülést, hogy az ügymenet ne szenvedjen akadályokat.

— A belügyminiszter tájékoztatta magát az új Holtmaros-híd építésének tervéről és a tervbe vett sugárutáról. A terveket ismerttettem a miniszter úrral, aki helyesnek és fontosnak találta annak sürgős megvalósítását. A város terveit azonnal jóvá is hagyta. A város technikai bizottsága a napokban száll ki a helyszínre és a szakvélemények meghallgatása után az építkezéshez nyomban hozzákezdünk, mert az a szándékunk, hogy őszre az új híd és a sugárút átadásra kerüljön forgalomnak.

— Sikertült többek között még egy anyagi szempontból igen fontos eredményt elérnem. Az illetékes miniszterium is tekintetbe vette azt, hogy az aradi mozik közintézmények, amelyeknek jövedelme fontos közcélakat szolgál és ezért a mozikra kirótt látványossági adókat ötven százalékkal, illetve felére leszállította.

Hunyadi Károly gróf 40.000 lejes kártérítési pere egy dévai szeszgyár ellen

— A szeszgyár autója elgázolta a gróf két fajlovát —

ARAD, június 18. Az aradi törvényszék Pop-tanácsa érdekes polgári kereset ügyében tartott ma tárgyalást. A polgári ügy felpereként Hunyadi Károly gróf szerepel. Hunyadi gróf a dévai Breitmayer és Fábián szeszgyár ellen indított keresetet. A kártérítési keresetnek igen érdekes előzménye van. Az elmúlt évben Hunyadi Károly gróf két fehér fajlovával kocsin Déva felé hajtott. Utközben találkozott Breitmayer és Fábián dévai szeszgyár autójával. A gépkocsi nem fékezett, hanem teljes irammal vágatott el a kélovas hintó mellett. A lovak megbokrosodtak. A kocsi az árokba borult és maga alá temette a lovakat. A fajlovak annyira megsérültek, hogy teljesen értéküket veszítették.

Hunyadi Károly gróf 40 ezer lej kártérítést követel a szeszgyártól a megsérült lovakért.

A mai tárgyaláson a bíróság egy lószakértőt hallgatott meg az ügyben, aki Hunyadi Károly gróf keresetének ügyében kedvező vallomást adott le, amennyiben kijelentette a bíróságnak, hogy a gróft megilleti a kártérítés, mert a baleset következtében a két fajló teljesen értékét veszítette. A dévai szeszgyár jogi képviselője viszont nem volt hajlandó megnyugodni a szakértői véleményben és arra kérte a bíróságot, hogy hallgassa meg a szeszgyár szakértőjét is. A Pop-tanács helyt adott az alperes kérelmének és újabb szakértő kihallgatását rendelte el.

Betiltották a csálai erdőbe való kirándulásokat

A katonai lövölde veszélyezteti a kirándulók életét — A liget és a parkok elég alkalmat adnak a levegőzésre

ARAD, június 18. Évszázados tradíció Aradon, hogy a nyári vasárnapokon és ünnepnapokon a polgárcsaládok kirándulást rendeznek a csálai erdőbe. Elemőzsiás csomagokkal felpakkolva haladtak a vidám csoportok a nyári nap égető sugara elől menedéket nyújtó fák közé, ahol kellemes szórakozás közepette itelt el az ünnep. Régente egész kocsisorok szegélyezték nyarankint a csálai erdő felé vezető utat. Ennek a vig szórakozásnak a mai nappal végeszakad. Aradváros vezetősége ma rendeletet adott ki, amelyben

betiltja különböző indoknál fogva a csálai erdőbe való kirándulásokat.

A rendelet részletei a következők:

A város az erdőigazgatóság átirata alapján betiltja az aradi közönségnek a csálai erdőbe való kirándulásait június 15-től fogva. A rendelet indokai szerint a csálai erdőben helyezték el a katonai lövöldét, úgy hogy a kirándulók élete veszélyben forog. Ugyancsak itt rendeznek a nyári időszak folyamán vadászatokat, ami szintén bizonytalanná teszi a

közönség testi épségét.

— Miután a város vezetősége anyagi adozatokat nem kimélve — mondja a rendelet — teljesen rendbehozta a városligetet, parkokat létesített a városban és széppé tette a nyilvános parkokat, a közönségnek megfelelő helye van a sétára, kirándulásra és nyári szórakozásra. Rendelkezésre áll még a szép várallé is, úgy hogy semmi sérelem nem éri a polgárságot azzal, hogy elzárják előle a veszélyeket rejtő csálai erdőt.

A rendeletet kifüggesztették a városháza kapujában, az Aradhoz csatolt területeken pedig kidobolták, hogy minden polgár tudomásul vehesse a tilalmat. Ezzel az aktussal tehát végleg befejeződött az ügy és Arad ismét szegényebb lett egy régi, tradicionális szokással, amelyhez mindannyi kedves, szép emlék fűződött. A csálai erdő hús fái elé tiltó rendelet-barrikád került és a kirándulni vágyó közönségnek más helyet kell keresnie, ahol nyári ünnepnapjait távol a lüktető város zajától, zavartalanul eltölthesse.

Dr. Málnai Intézet

Alapítva 1895. Budapest, VI.,
Bajza-utca 20. Tel. Aut. 175-51.
Elemi tíu és leányiskola,

Leánylyceum,

mely főiskolai tanulmányokra képezi.
Internátus bentlakó és félbentlakó növendékek számára. A beiratások megkezdődtek. — Felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Egy mondatban

+ Barcellonában körmenet alkalmával 2000 gyermek napszúrás következtében rosszul lett.

+ A magyar derby lefutását a hó 22-én közvetíteni fogja a budapesti rádió.

+ Ileana hercegnő ma Constancába érkezett.

+ A szepesi németiség június 29-én ünnepli a 800 éves fordulóját annak, hogy Szászország-ból Magyarországra költözött.

+ A Times vezércikkben foglalkozik az osztrák Heimewehrrel s megállapítja, hogy az osztrák Heimewehr és a német acélsikakosok veszélyeztetik a békét, mert békerevizitót akarnak és fel akarják forgatni a szövetséges államok által megteremtett rendet.

+ Horthy Miklós kormányzó fővédnöksége alatt június 21-től 29-ig hadsereg-sportfőten rendeznek Budapesten.

Bocu Sever fővédnöksége mellett lesz a lippaiüredi országos sakkverseny

LIPPA, június 18. A lippai sakk-kedvelők köre szombaton és vasárnap nagyszabású országos sakkversenyt rendez Lippaiüreden. A lippai sakk-kedvelők agilis vezetőségének a versenyen való részvételre sikerült megnyernie a legjobb lippai versenyzőkön kívül Erdély minden számottevő versenyzőjét. A versenyen való részvételüket eddig már többen bejelentették az aradi, a temesvári, a kolozsvári és a lugosi versenyzők közül. A verseny erkölcsi sikerét már előre biztosítja, hogy a mai napon a verseny rendezősége a romániai sakkozók kiválóságától, az európai hírű szimultán játékosától, a kolozsvári dr. Bródytól és az országos bajnok temesvári Tirolertől levelet kapott, amelyben a két sakkenőmen biztossra igéri részvételét a versenyen. A verseny külső kereteinek fényét pedig az biztosítja, hogy annak védnökségét Bocu Sever bánati kormányzó vállalta. A nagyszabású sakkverseny szombaton délután öt órakor veszi kezdetét. Szombaton este a sakkör ismerkedési estélyt tart, amikor a zenét a dévai négyes grancisárezed jazz-zene-kara fogja szolgáltatni. Másnap, vasárnap reggel a verseny a kora reggeli órákban veszi kezdetét, hogy azt még a vasárnap folyamán be lehessen fejezni. Vasárnap este a verseny befejezése után a verseny fővédnöke, Bocu Sever fogja az érmekeket és a lippai sakkör oklevelét a győzteseknek és a helyezetteknek átadni. A verseny áldozatkész vezetőségének ez alkalomra a verseny pártolására sikerült megnyernie a fűrdőigazgatóságot, hogy ez alkalomra a versenyzők kísérlőinek, illetve a versenyre érkező idegeneknek ingyen fűrdőt és szállodai szobát, az étterem áraiból pedig ötven százalék kedvezményt adjon.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: fél 5, 6. fél 8 és negyed 10 órakor: CIGÁNYBOSSZU. Főszerepben: Dolores del Rio-val. Lebilincselően érdekes történet a vándorcigányok életéből.

SELECT: MADAME COLIBRI. Slágerfilm. Henry Bataille drámája nyomán. Főszerepben: Maria Jacobini.

ELITE: Premier! SZERELEMFÉLTÉS. Kitűnő amerikai vígjáték. Főszereplők: George Bancroft és Chester Conklin az amerikaiak dédelgetett filmkomikusa.

GRADISTE: Új műsor. DIADALMAS IFJUSÁG. Főszerepben: Mary Philbin és Lionel Barrymore.

Leány-pensio és továbbképző.

Nyelvek, zene- és főzőiskola

Carola v. Kastaly,

Wien, VIII., Langegasse 65.

Leányüdülő-otthon, nyelvtanítás, sport.

Unterachban az Otterseen, Salzammergut

A legjobb referenciákkal, kérjen prospektust

MORARU VILLA

Govora fűrdőn

a legszebb fekvéssel, minden szobában folyóvíz, a szobák a legolcsóbb bérleti árakkal

— Ady édesanyjának kártérítési pöre Ady elvált felesége ellen. Budapestről jelentik. Özvegy Ady Lőrincné, Ady Endre édesanyja — mint az Aradi Közlöny annakidején megírta — kártérítési pert adott be Máriássy Ödön né, a nagy magyar zseni elvált felesége ellen, aki Ady-antológiát adott ki.

Belyárosi Leányinternátus

Budapest, IV., Váci-uca 72.
(Bejárat Szerb-uca 2).

Gimnázium, kereskedelmi, polgári, elemi iskolai tanulói részére. Nagyon mérsékelt árak. Prospektus!

— Prágát megtisztítják a masszáz-szalonoktól. Prágából jelentik: A rendőrség megkezdte az irtóhadjáratot a falákahelyek és masszáz-szalonok ellen. Ma letartóztatták a három legnagyobb szalon tulajdonosát, Zochert és feleségét. A férfit keletkezett, az asszonyt magzatellátással vádolják. Egy régebben jóhírnevű szállodát bezártak, mert rájöttek arra, hogy titkos találkahelyül szolgál.

Gyermekköcsök rend- kívüli nagy választékban

**Hegedűsnél,
ARADON.**

— Egy teherautó nekiment egy táviróoszlopnak, Bécsből jelentik: Fischau fürdőből jelentik, hogy a fürdő közelében egy teherautó, amelyen 3000 kilogramm borjú- és sertéshús volt, nekiment egy táviróoszlopnak. Hagenauer József kereskedő meghalt, a soffőr súlyosan megsebesült.

— Soffőrvizsga Aradon, Az aradi államrendőrség közlekedési osztálya szombat délután az érdeklettek tudomására, hogy a soffőrvizsgát e hónapban 27-én délután 3 órakor tartja meg.

— A fürdőzők tíz napos vasúti bérletjegyért válthatnak, Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy tíz napos vasúti bérletjegyeket ad ki a fürdőkre utazók számára.

— Makacs székrekedés, vastagbél katarus, gyomorba, puffadás, vértorlódás, sárgaság, az anyeres csomók, csipőrájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszerek. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József viz még ingerlékeny belü betegségekben is fájdalom nélkül hat. — A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A magyar osztálysorsjáték mai húzása — mint Budapestről jelentik — a következő nagyobb nyereményeket hozták ki: 25.000 pengős nyeremény 25336, 10.000 pengős nyeremény 52348, 3000 pengős nyeremény 9208, 3000 pengős nyeremény 311, 52333, 62703, 69263, 1000 pengős nyeremény 391, 5406, 21560, 37011, 66844, 73190, 74574 és 77525 számú sorsjegyekre.

— Marconi az emberi rabszolgaság végéről. Rómából jelentik: Marconi fogadott egy útságrót, akinek a következőket mondotta: A tudomány azon dolgozik, hogy teljesen kiküszöbölje az emberi fáradtságot. El fog jönni az idő, amikor az ember a kényerét nem arcoveretékével fogja megkeresni, s nem több fáradtság. Az emberi rabszolgaság erkölcstelen, megáldozó. Az eljövendő világ a gépek rabszolgaságán fog alakulni. Minden áldott nap új és új győzelmet aratunk téren és időn és már nincs messze a vége. Mindössze pár száz esztendőről van szó.

— Orvosi hír. Dr. Eckstein Béla tanulmányutjáról visszatért. Rendeléseit bel- és nőbetegek részére Bul. Regina Maria 9. alatt folytatja.

Az Aradi Közlöny strandszépségsversenyének, mai állása

ARAD, június 18. Napról-napra szaporodnak a szavazatok az Aradi Közlöny urnájában és a versengő táborok egyre izgatottabban figyelik az Aradi Közlöny kimutatását, amelyben a verseny jelenlegi állását közöljük és ahol a közönség hangulata, a szavazók áldozatkészsége szinte naponta új és érdekes helyzetet teremt. Egyes favoritok visszaesnek, mások a lista végéről törnek előre és kapnak jobb helyezést a beérkezett szavazatok nyomán. A mai napon beérkezett szavazatok összeszámolása után a következőképpen alakult ki a verseny képe:

Vigh Ibolyka	332
Aszlán Baba	311
Vajda Manci	272
Kornis Margit	225
Joanovics Györgyi	216
Barbara Iris	183
Kluger Duli	180
Szabó Olga	149

Kelemen Irma	147
Scharfstein Manci	147
Rock Hermanné	144
Uglesity Olga	121
Szömörkényi Magda	118
Löcs Mica	107
Hajmós Röske	96
Sándor Manci	90
Nádasi Erzsébet	87
Vértes Cella	82
Anerkan Lucy	72
Szűcs Jánosné	50
Scharfstein Ella	34

A kimutatásban vastagabb betűvel szedett nevek tulajdonosai, akik túlháladták a 150 szavazatot, rákérik a favoritok fényképtablójára. Felkérjük azokat a hölgyeket, akik a lista első hat helyén állnak és a tablósámmára eddig még nem fényképeztek le magukat Fessler foto-műtermében, szíveskedjenek bejárni az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

Bethlen az angol királynál

— Titulescu is résztvett a magyar követség fogadó estélyén —

LONDON, június 18. Bethlen István gróf ma délelőtt feleségével együtt Ascotba utazott, ahol az angol királyi pár látta őket vendégül villásreggelire, amelyen a királyi család részéről megjelentek: V. György király, a királyné, Mary hercegnő, a Cognauti herceg és mások, Bethlen István grófné a király baloldalán ült, míg a magyar miniszterelnök Mary hercegnőt vezette asztalhoz. Étkezés után a legközvetlenebb és legszívélyesebb modorban, barátságos társalgás indult meg és a királyi pár hosszasan elbeszélgetett Bethlen gróffal és nejével. Hivatalos volt a villásreggelire Zichy Rubidó gróf is, akivel a király barátságosan elbeszélgetett.

Londonból jelentik: Henderson ma lakomát adott az alsóházban Bethlen István gróf magyar miniszterelnök tiszteletére. Az angol külügyminiszter először az angol királynak, majd Horthy Miklós, Magyarország kormányzójára mondott felköszöntőt. Bethlen ezután Balton államtitkár és Backer társaságában az

előkelő idegenek karzatán végignézte az alsóház ülését, amelyen a költségvetési vitát fejezték be.

Ma kellett volna Bethlen grófnak Harmsworth, Rothermere lord fiának házában találkoznia a lordal, aki azonban beteg és birtokán tartózkodik. A találkozás elmaradását mindkét részlől sajnálkozó levél jelentette be. A magyar miniszterelnök ma megjelent az epsoni lóversenyen.

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök felesége szombatra meghívta gróf Bethlen Istvánét Chequersbe, ahol vendége lesz.

A magyar kölcsön

A Star szerint Magyarország 12—13 millió font kölcsönt szándékozik felvenni a közművekbe való beruházás céljából. A kölcsön folyósítására a német kölcsön leányvállalása után kerül sor és azt a nemzetközi piacokon is jegyzik. Az alsóházban Bethlen gróf tiszteletére lefolyt lakomán megjelent az angol bank kormányzója is.

„Rövidesen megjavul Magyarország és Románia viszonya”

Párisból jelentik: A Temps londoni távirója szerint ottani politikai körökben számítanak arra, hogy Magyarországnak a kisantanttal különösen pedig Romániával szemben való viszonya rövidesen megjavul. Ezt igazolja az a tény is, hogy Titulescu román követ részt vett azon a fogadó estélyen, amelyet a magyar követség a Londonba érkező Bethlen István tiszteletére rendezett.

Románia meg akarja adni a kisebbségi jogokat

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul Bethlen István gróf londoni útjával kapcsolatosan foglalkozik a kisebbségi kérdéssel és helyesli Bethlen azon kijelentését, amely szerint, addig nem lesz rend és béke a két állam között, amíg a kisebbségek ügye rendezve nincs. Romániában megvan a hajlandóság arra, hogy a kisebbségi jogokat teljes egészé-

ben megadja, amit igazol az a körülmény is, hogy Pop Ghita lett a kultuszminiszteri államtitkár, aki már dolgozik is a kisebbségi törvényjavaslaton. Pop Ghita hosszabb külföldi útján tanulmányozta különböző országokban a kisebbségi kérdést s reméli, hogy ezt a problémát közmegegyezésre fogja megoldani.

A női Sherlock Holmes

LONDON, június 18. A teljes neve Maud West, férje is van, de azért az angol rendőrök körében csak Miss Maud néven ismerik. Ő a női Sherlock Holmes. Ötletes, ravasz, szívós és vakmerő. A legnehezebb ügyeket is kibogozza. A legfélelmetesebb banditáktól sem ijed meg. A Scotland Yard az összes titokzatos és rejtélyes bűnesetek kibogozását öreá bizza. Érdekes, hogyan adta magát erre a pályára. Egy lopás alkalmával, mikor a tettest sehogysémit tudták kikutatni, Maud is beállott a nyomozók közé és neki sikerült az, ami többszáz detektívnek nem sikerült. Ez megalapította hírnevét. Legújabb sikere, amelyről mostanában sokszor esik szó, egy zsarolóbanda leleplezése, mely — ugyancsak londoni detektív-férjének —

sehogysémit sikerült. Mikor megkapta a megbízatást — eltűnt Hétek múlva került csak elő férji ruhában, senki sem sejtette a „full dress” alatt a nőt. Maud ekkor merészen udvarolt egy fiatalasszonynak, akiről megtudta, hogy a banda fejének kedvence. Amit az óvatos, ravasz asszony mindenki előtt kitűnően el tudott titkolni azt könnyelműen elárulta a csinos fiatalembernek, aki olyan szerelmes volt bele és a kit ő is szeretett. A lángoló szerelmi vallomások alatt Miss Maud lassankint minden titkot kicsalt; megtudta, hol tartózkodik a banda feje és hol rejtgeti az előkelő családoktól kizsartolt pénzt. Mire az asszony végül megtudta, hogy a szerelmes ifjú ugyancsak nő, még pedig detektív, akkor már kedvesével együtt börtönben ült. Az egész ügyben azonban az bántotta leginkább, hogy ravaszágán — egy másik nő ravaszága fogott ki.

INGYEN KAPJA

• hű végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli,

Az előfizetést csak 1930.
július 1-től számítjuk.

Megjelent a gyilkolás tankönyve

Egy élelmes kiadó könyvet íratott egy többszörösen büntetett gyilkossal

BUDAPEST, június 18. Jár nekem egy amerikai hetilap, abban mindig tudósítás van az újonnan megjelent érdekesebb könyvekről. Egyik legutóbbi számában arról számolt be, hogy az ilyen és ilyen nevű kiadó cég „Hogyan kell gyilkolni” címmel jelentetett meg egy könyvet, amelyet szakértővel íratott: egy Danny Ahearn nevű többszörösen büntetett gyilkossal. Ahogy ezt a tudósítást elolvastam, azonnal intézkedtem, hogy a new-yorki könyvet az én rendes könyvkereskedésem megkaphassa.

Tegnap már meg is kaptam. Mára már el is olvastam. Már az előszava is elég érdekes. A kiadó cég egyik igazgatója fölvetette az eszmét, hogy könyvet kellene íratni a new-yorki gonosztevők világáról, az alkoholcsempészek, bankrablók, gyilkosok, hamiskártyások társadalmáról. Sorra vették azokat a rendőri riportereket, akik ezt a népséget ismerik, de egyiket sem találták megfelelő jelöltnek. Ekkor egy jól ismert irodalmi ügynök azt mondta nekik, hogy majd küld valakit, az alkalmas lesz. És a kiadó cég irodájában megjelent egy jól öltözött uriember. Bemutatkozásul elővett egy újságcikket, amelynek ez volt a címe: „Danny Ahearn, a híres harminát Clevelandban lelőtték. Négy golyóval a gyomrában a kórházi ágyon haldoklik”. A cikk aztán elmondta Ahearn ur egész életrajzát. Huszonkét évet itéltek el főbenjáró bűnök miatt, biztos, hogy három embert meg is ölt, de nem lehetett rábizonyítani. Hosszabb időt töltött a Sing Sing-fegyházban.

A kiadó elkezdett diskurálni az Amerikaszerzte ismert rablógyilkossal és egyszerűen nem tudta a beszélgetést abbahagyni, olyan érdekes dolgokat hallott tőle. Rögtön elhatározta, hogy a hírhedt Danny Ahearnnal megírta a könyvet. De Ahearn kijelentette, hogy nem tud írni, nincsen jó stílusa. Csak mesélni tud. Ugy intézték tehát a dolgot, hogy naponta bizonyos órában Ahearn eljött a kiadó céghez, elkezdett mesélni, s egy odarendelt gyorsíró szóról-szóra jegyezte az előadását. Így keletkezett a kétszázötven oldalas könyv.

Harmonikus bevezetés.

Nem nagyon véresen kezdődik. Az első fejezet címe: „Hogyan kell egy ékszerüzletet kirabolni!” És elmondja aprólékos részletességgel, hogyan kell a megfelelő üzletet kiválasztani, a menekülésre szánt autót előre fölállítani, az üzletet vásárlás örve alatt részletesen kikémlelni, a támadás legalkalmasabb időpontját megállapítani. Igen célszerű, olyan ékszerüzletet kipécézni, amelynek kirakatában ilyen cédula van: „Tanuló felvétetik”. A nagy ékszerablás előkészítésére alkalmas kiskorú mindig akad az alvilágban. Arra is megtanít a könyv, hogyan kell előre kis borszákat készíteni az összesöpört ékszerítőmég számára. Megtanulhatjuk, hogy a rablásra legalkalmasabb időpont délelőtt tíz óra. Hogy a „hands up” kiáltásnál a meglepett ékszerész lábára is figyelni kell, mert az ékszerészek igen ravasz emberek és az üzletben a szőnyeg alá riasztó csengőket szerelnek, amikre csak rá kell lépni.

Hosszu fejezet szól az automobil-lopásokról. Hogyan kell a várakozó és lezárt autót ügyesen kinyitni, milyen elmés módszerek vannak már, amelyek a motorteknika ismeretében rendelkezésre állanak. Részletes tanítás számlahamisításra, gumikicsérésre, a lopott autó leggyorsabb értékesítésére. Nagyon érdekes a politikai gaztettek ismertetése: választási zsarolások, szavazathamisítások, kortések láb alól való eltevése terrorizálással, isatöbbsi.

Hogyan lehet csalni csekkel?

A csekkesalások legajánlatosabb módjával külön fejezet foglalkozik. Nem érdektelen a következő. Az ember elad valamit egy gazdag embernek, hogy csekket kapjon érte. Ha az aláírás megvan, csináltat hamis csekket ezzel foglalkozó rajzoló útján, akiknek üzlet-

szerű címe rendelkezésre áll. Akkor az ember beállít egy tetszés szerinti bankba és ott a gazdag ember nevén számlát nyittat magának. Befizet egy bizonyos összeget. Két nap múlva is befizet valamit. S így tovább. Mikor a bankban már megismerték az arcát, egy szép napon fölmutatja az előre meghamisított ötvenezer dolláros csekket és be akarja váltani.

— Tudom, hogy itt nincsen rá elég fedezet, de telefonozzanak a másik bankomba (itt bemondja a gazdag ember bankját), ott sokkol több pénzem van. Csak most nem érek rá odamenni, sürgősen kell a készpénz.

A bank telefonoz és azt a választ nyeri, hogy igen, van fedezet bőven, csak küldjék át a csekket. Az ötvenezer dollárt kifizetik.

Végül: hogyan kell gyilkolni?

Végül csakugyan következik a könyv tulajdonképpeni tárgya: *hogyan kell gyilkolni*. Hogyan kell jóelőre alibiről gondoskodni. Hogyan kell a kiszemelt áldozat életmódját, szokásait, időbeosztását hosszas előkészülettel megfigyelni. Milyen helyen legalkalmasabb megölni az illetőt. Hogyan ajánlatos menekülni, hogyan kell háztetőn át szökni, hová cél-

Két esztendő leforgása alatt elpusztult az aradi butoripar ötven százaléka

Hatszáz munkanélküli asztalos van Aradon — Megszűntek a könnyűpénzü emberek — Bucurestiben, Temesváron és Nagyváradon rengeteg pénzt vesztett az aradi butoripar

ARAD, június 18. A világhírű aradi műbutoripar, amely a béke idejében európai relációban is igen tekintélyes hírnévnek örvendett, minőség és izlés szempontjából megelőzte a budapesti butoripart; ma minden erejétől megfosztva siralmas állapotban küzd a súlyos gazdasági krízis rombolása ellen. Sajnos, a nagymultu aradi butoripar ma már ott tart, hogy neves multijával szemben egy szomorú jelen és egy reménytelennek látszó jövő áll, mert évtizedek fognak eltelni, amíg ismét elérheti azt a piedesztált, ahol a béke idejében tartott.

A világháború előtt 70—80 aradi műbutorasztalos lendítette magas kultúrára az iparágat. Minden butorasztalosnak jól ment sora. A világháború azonban ebben az iparágban is felforgatott mindent. Az impérium átvétele után hihetetlen perspektíva tárult az aradi butoripar elé. A német megszállás után az okiráltságban megkezdődött az újjáépítés munkája. Rengeteg új lakóház épült, sok butorra volt szükség. Az aradi butoripar derekasan állotta a konjunkturát. A nagy fellendülés folytán 220-ra szaporodott az aradi butoriparosok száma. A nagy konjunktúra 1928. decemberéig tartott. A lej stabilizációja következtében beállott gazdasági krízis elsősorban ezt az iparágat kezdte ki. *Két esztendő leforgása alatt majdnem teljesen lemorzsolódott az aradi butoripar konjunkturás patinája.*

A butoriparosok megkezdtek a restringálást. Majdnem minden átmenet nélkül öt-hatszáz aradi butorasztalos maradt kereset nélkül. Arad egyik legnagyobb butorüzeme, mely a konjunkturás időben 28 munkással dolgozott, ma mindössze hét munkást tud foglalkoztatni. A hirtelen beköszöntő munkanélküliséghez hozzájárult az a körülmény is, hogy míg a béke idejében mindössze három aradi butorüzem rendezkedett be gépmunkára, addig ma 40 műhely dolgozik gépekel. Bucurestiben, Temesváron és Nagyváradon rengeteg veszteség érte az aradi butoriparosokat azáltal, hogy a krízis minden átmenet nélkül köszöntött be és talán főleg ezzel magyarázható, hogy az aradi butoriparosoknak ötven százaléka kénytelen volt végleg bezárni műhelyét.

Szakkörökben a butoriparban, beállott súlyos krízist főleg azzal indokolják, hogy építkezés nincsen az egész országban, hogy az okiráltságból Erdélybe került könnyű pénzü

Nevelő Intézet BUDAPEST.

I., Szepesi-u. 8.

A Zugligrét legzebb helyén, nagy parkban. Növendékei magán- vagy nyilvános tanulókként végezhetik tanulmányaikat. A leggondosabb egyéni nevelés és tanítás, kitűnő ellátás. Bővebb felvilágosítást ad az igazgató: Dr. Nógrády László.

szerű a nyomozás elől elbujni. Hogyan kell a bekövetkezendő bűnper anyagát előre kikészíteni, terhelő tanukat megvesztegetni, vagy láb alól eltenni, alibi-tanukat megszervezni és mikor a bizonyítási eljárás kedvező lefolyása biztos, hogyan kell önként jelentkezni.

Ennél rettenetesebb könyvet még nem olvastam. Minden fejezetnél visszalapoztam a kötet elejét, hogy még jobban megnézzem a Danny Ahearn arcképét. Egy nyegle, cinikus, jókedvű fiatalember visszataszító arcképe.

Önkéntelen gondolát: hogyan engedheti meg a new-yorki cenzura az ilyen könyv megjelenését? De mindjárt észbe ötlök a felelet is: minden ékszerész, prémkereskedő, pénzbeszedő, csekktulajdonos, autótulajdonos, választó és általában minden jótéltélek ebből a könyvből megtanulhatja, mire vigyázzon. Ha például autóm volna, most már tudnám, hogyan kellene vigyázni, hogy el ne lopják. Igazán kár, hogy nincsen autóm.

Harsányi Zsolt.

emberek jövedelme is annyira megcsappant a nagy pénzszűke miatt, hogy ma már butort egyáltalában nem vásárolnak. Roppant sok panasz hangzik el az aradi butoriparosok körében a súlyos adóterhek miatt. A mai súlyos körülmények között, mindössze egyetlen tanonccal dolgozó butoriparosra 70 ezer lej évi jövedelem után vetették ki az adót, amit 16 ezer lej adóterhet jelent.

A napokban történt épen meg az egyik asztalosmester özvegyével, hogy a Munkásbiztosító 4800 lejt kitevő követelése fejében elárvereztette az özvegy egész nyersanyagkészletét és a műhely szerszámain. Az árverésen mindössze 5100 lej folyt be, így a szerencsétlen özvegyet 300 lej készpénzzel a sorsára bízták. Ez a gesztus egy aradi butoriparosra kimondott halálos ítélet vérehajtása volt.

Egyelőre halvány remény sincs arra, hogy a viszonyok megváltoznak és így az aradi butoriparban további lemorzsolódás várható.

BALATONLELENI URI PENSIO

Köz ellen a Balaton partján ásvány villában, egészséges tiszta szobák előrangú ellátással még kaphatók. Saját strand, tengerparti főny.

Napi pensio elődnyben 6 pengő, főszezonban 8 pengő.

Fórum

Vettük a következő levelet:

Arad külvárosában, különösen a Pernyá-vában, az utóbbi időben botrányos állapotok uralkodnak az eperfalevél és az érett eper szedése folytán. Az még hagyján, hogy úgyszólván egész nap zajonganak a gyerekek a fákön, ahonnan lezuhanva, már nem egy súlyos szerencsétlenség történt, azonban a forró nyári napokon a legyek millióit csábítja oda a lerázott érett eper, ami úgy kerül nagy tömegben a földre, hogy a pálinkafőzés céljából epret szedők nem seprik össze az elszorított szemeket, miután a fát már lepusztították. Szigorú rendelkezést kellene a hatóságoknak életbeléptetni, hogy eperázás után ezek az emberek a leggondosabban seperjék össze az általuk otthagyt, gyorsan rothadó hulladékot, amit eddig akarva, nem akarva, a háztulajdonosoknak kellett naponta legalább tiszteltakarítani.

Több pernyávi háztulajdonos.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Apponyi Albert a megélhetés politikájáról szólt az OMGE. díszülésén

— Az OMGE. díszülése Széchenyi emlékének hódolt —

BUDAPEST, június 18. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ma délelőtt ünnepelte alapításának századik évfordulóját. A jubiláris díszülés az egyesület nagy alapítója, gróf Széchenyi István emlékének hódolt. A díszülést a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében tartották és résztvettek azon József királyi herceg, Mayer János, Wekerle Sándor, Bud János miniszterek, a diplomáciai kar képviselői és a magyar politikai és társadalmi élet számos kiválósága. A díszülést Somsich László gróf elnök nagyszabású beszéddel nyitotta meg. Részletesen ismertetve az OMGE történetét. Kifejtette, hogy az OMGE mindig Széchenyi alap gondolatát igyekezett követni, s ez az alap gondolat így hangzik:

Mivel helyzetünk súlyosabb, erőnk csekélyebb más nemzetekénél, szorosabban kell egymás mellett állnunk.

Az egyesület mindig távol tartotta magát a napi politika áldatlan küzdelmeitől, de mindig erélyesen szállt síkra az egyetemes mezőgazdasági érdekek védelméért.

Ezután Apponyi Albert gróf, az OMGE örökös tiszteletbeli elnöke mondott ünnepi beszédet. Nem az események összefoglalását akarja nyújtani, de ki akarja domborítani az

OMGE működésében megnyilvánuló szellemet és azt, hogy ez a szellem gróf Széchenyi István szelleme volt. Ez a szellem úgy definiálható, hogy törekednünk kell a tökéletesítésre. Csak most lettünk oly országgá, — mondotta Apponyi — amely kivételre szorul és erős prohibítív vámvonalakat kell húznia. Kivételesen nehéz krízist élünk át, de ebben a válságban szenved az egész világ. Talán egy állam sem érzi úgy ezt a krízist, mint Magyarország. Ma a problémák egész özöne zúdult az országra. Ma a közéletben jóformán egyetlen kérdés sincs, amely ne nőtt volna ki magát problémává. Ezek között vannak olyanok, amelyek sürgetnek és vannak, amelyek elodázhatók. *A megélhetés problémája el nem odázható, mert kopogtat minden magyar háza, minden palota, de az országúthoz kapuján is.* Ernyedetlenül kell ennek a problémának megoldásával foglalkozni és megkettőzött energiával kell dolgozni és remélni. A díszülés felállva tapsolta meg Apponyi beszédét. Ezután az üdvözlések következtek, majd a díszülés tudomásul vette, hogy az OMGE Gárd János dr. elnöki tanácsagot a Széchenyi-kutatás apostolatát örökös tagjává választotta meg. A díszközgyűlés után megkoszorúzták a Magyar Tudományos Akadémia előtt álló Széchenyi-szobrot.

Az európai acélkartell reorganizálása

ARAD, június 18. Az európai acélkartell a fogyasztási inség leküzdésére 1926 szeptember 30-án alakult meg Brüsszelben, a francia, belga, német és luxemburgi érdekeltségek bevonásával. A kartell tagjai megegyezést kötöttek egymás között arra, hogy miután Európában a kereslet kevesebb lett a kínálatnál, a gyárak kötelezték egymást a termelés arányos redukálására a következő módon. Megállapították, hogy 25 millió tonna évi termelést a következőképpen osztják meg: Németország 43 százalék, Belgium 12 százalék, Sarre-medence 6 százalék, Franciaország 31 százalék, Luxemburg 8 százalék.

Megengedték, hogy 1927-ben a termelés legfeljebb 30 millió tonnáig fokozható. Ennek ellenére a termelés 1929-ben felszökött 35 millió tonnára. Míg Németország csak 73 százalékát használhatta ki termelési kapacitásának, addig Franciaország és Belgium 87 százalékos kihasználással dolgozott, ami ellen Németország tiltakozott. Az 1929 év őszén fellépő kereslethiány és munkanélküliség a kartell termelésének 10 százalékkal való leszorítására kényszerítette. A termelés korlátozásából előálló súlyos terhek miatt a kartell tagjai elhatározták, hogy az acélgártás belföldi monopóliuma mellett a dumping alkalmazásához is fognak folyamodni, hogy jobban kihasználhassák installációikat, még önköltségi ár alatt való termelés esetén is.

Míg 1929-ben Németországban 1 tonna Thomas-acélmelész előállítására 110 márkába ke-

rült, az exportáru 103 márkában és a belföldi áru 130 márkában lett megszabva tonnánként.

Franciaországban ugyanazon acélmelész előállítására csak 500 frankba kerül, azaz körülbelül csak 83 márkába. A belföldi eladási ár itt 700 frank, míg az exportáru 600 frank.

A két ország versengésének megakadályozására és a kartell reorganizálása iránt ez év áprilisában megindultak a tárgyalások. Minden kartellhez tartozó országban ellenőrző szervek fogják a termelést és az eladást úgy belföldnek, mint külföldnek szabályozni, megfelelő arányszámok előírásával és azok betartásának ellenőrzésével. Az előírást be nem tartó fél pénátlét tartozik fizetni. Megengedték viszont Németország kérésére, hogy a belföldi piac gyengülése esetén az export ugyanolyan mértékben fokozható legyen, viszont Franciaország előnyére is megengedték, hogy a megállapított mennyiségnél többet helyezhessen el belföldön és annyiival kevesebbet külföldön. Az ellenőrzés legfelsőbb szerve Svájcba fog székelni „Treuhandgesellschaft” név alatt.

Az európai kontinens kartelle a csövek és sínek gyártására egyezséget kötött az angol és amerikai kartellekkel — s ezáltal pozícióját megerősítette.

Jelenleg az európai acélkartell bírja a világ termelésének 33 százalékát és az amerikai kartellek, a Steel-Corporation és a Bethlehem-Steellel együtt az össztermelés 56 százalékát.

Az acél termelése és exportja országanként jelenleg a következő:

	Belföldi eladás	export	össztermelés
	m i l l i ó t o n n á k b a n :		
Egyesült-Államok	49.9	2.3	52.2
Németország	10.9	4.8	15.7
Angolország	4.9	4.3	9.2
Franciaország	4.2	4.9	9.1
Belgium	1.6	4.5	6.1

A három legnagyobb termelő világcég a következő:

Steel-Corporation, Északamerika, össztermelése 20 millió tonna évente. — Bethlehem-Steel, Északamerika, össztermelése 6 millió tonna évente. — Stahlverein, Németország,

össztermelése 7 millió tonna évente.

Az amerikai termelés állandóan fokozódik s veszélyes ellenfele az európai kontinens kartelljének. Miután az amerikai export igen kicsi a belföldi eladáshoz viszonyítva, az amerikaiak megengedhetik az export-

Önnek óvnia kell a gyomrát

Önnek mindig arra kell gondolnia, hogy a gyomrának szüntelenül emésztetni kell — Alig, hogy étkezés után a gyomra befejezte volna az emésztést. Ön megint eszik és ha fűszeres, vagy nehezen emészthető ételeket evett, a gyomor már nem bírja az emésztés munkáját elvégezni és savtúlság fog fellépni. Gyomorfájdást, görcsöket érez, az emésztőszervek érzékeny és finom nyálkahártyái gyulladtak lesznek és a fájdalom minden étkezés után erősebben lépnek fel. Ezek a zavarok majdnem minden esetben elkerülhetők, ha az első fájdalmak alkalmával

MAGNESIUM PERHYDROL MERCK

vesz be. Ez a gyógyszer semlegesíti a felesleges gyomorsavat.

A MAGNESIUM PERHYDROL MERCK mindenütt kapható. A savanyu felbőgést, gyomorfájdalmat, a gyenge emésztéssel kapcsolatos rosszlelet és panaszokat megszünteti.

Árának legnagyobb mérvű csökkentését. Az európaiak ez ellen egyelőre védővámokkal védekeznek. Mindazonáltal Amerikának még számos más politikai és finansziális eszköze van arra, hogy az európai piacot magának teljesen megszerezze. Európának nem marad más hátra, mint termelési módosztatnak, valamint közgazdasági szervezetének új, megfelelőbb és racionálisabb alapokra való fektetése, amit azonban saját érdekében a legrovidebb időn belül kell véghez vinnie.

Ing. G. SINCAI.

Nem monopolizálja az állam a szeszgyártást

A Curentul cikke a szesztermelés monopóliumáról. — Az aradi érdekeltség bíróinak minősíti ezt a hírt.

ARAD, június 18. A Curentul tegnapi száma hosszú cikket közöl a szeszörvényről. A lap értesülése szerint a kormányt olyan terv foglalkoztatja, hogy

az állam monopolizálni akarja a szesztermelést és annak értékesítését.

Erre az elhatározásra állítólag az szolgáltatott okot, hogy a szeszörvény szenátusi vitájánál súlyos komplikációk merültek fel. A kormány most úgy gondolja keresztül vinni tervét, hogy a részben már megszavazott szeszörvényt nem lépteti életbe, hanem a szesz monopolizálásáról fog törvénytervezetet készíteni.

A Curentul híradása kissé fantasztikusnak látszott, épen ezért felkerestük a szeszszindikátus aradi érdekeltségeit, ahol a legnagyobb csodálkozással vettek tudomást a Curentul cikkéről és

annak tartalmát bíróknak tekintik.

A szesztermelés és értékesítés monopolizálása pillanatnyilag ugyanis teljesen lehetetlen, mert a mai szűkös pénzügyi viszonyok mellett az állami költségvetés nem igen engedi meg a szeszgyárak felszerelésének átvételét. Jól informált helyről származó értesülés szerint a szesztermelés állami monopolizálásáról elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a szeszörvénytervezet rövidesen a kamara elé kerül és nyomban ezután gyakorlati érvényre is lép.

= Céghivatali hírek. A Banca de Pastrare Glogovac igazgatóságából törölte Jerger Józsefet és helyébe Dörner Antal választotta be. — Banca Generala Judetul Arad igazgatóságából törölte Gheorghevi Luciant, Manolescu Demetert és dr. Ursu Jánost. — Kramer Sándor és Társa cég dr. Höfllich Bélát és Brandesz Henriket törölte igazgatósági tagjai közül. — A Szentannai Gazdasági és Iparbank Suciu Traian igazgatósági tagot törölte. — A „Mehanica” nagylaki részvénytársaság legutóbbi közgyűlésén alaptőkéjét 1.027.400 lejre szálaltotta le.

Mindenféle **esomagoló-papírok** gyári áron
Kerpel, nagy papírlakatában.

= Olesó a pénz Erdélyben. Bucuresti jelentések szerint Erdélyszerte egészségtelen állapot uralkodik a bankkamatláb terén. A bankok 8 százalékkal mellett hosszú lejáratú kölcsönöket kínálnak. A betétkamat 6—8 százalékon áll. Ez a pénzügyi jelenség azzal magyarázható, hogy a külföldi tőke bizonyos erdélyi bankok útján kezd az oroszországba szivárogni és piacot keres. A nagyváradi iparvállalatok igen sok kedvező kölcsönajánlatot kaptak erdélyi pénzintézetek részéről.

VARALO ÉS FÜRDŐZŐ
ELŐFIZETŐINKNEK,
valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenkénti pontos feladásáról gondoskodik.

BALATONSZÁRSZÓN

11 éves fennálló **GYERMEKOTTHON** elvállal saját működésében 4—15 éves korig fiú- és leánygyermekeket, szülői kísérettel nélkül is. Gondos pedagógiai és orvosi felügyelet. Bőséges 6-szori étkezés. Téli-nyári nyaralás. Vezető: **Sebestyén Berna** Rózsai szék. főváros tanítója Budapest, VI., Baty-uca 8 szám.

= Csökkent a Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma. Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma június 15-én a június 7-iki átlaghoz viszonyítva 13,6 millió pengővel csökkent.

= Huszonkétmilliárd lej vesztett el a nemzeti vágyonból a bucuresti-i tőzsdén a stabilizáció óta eltelt tizenhat hónap alatt. Az ország óriási lelkesedése mellett királlyá kiáltott II. Károly király a nemzetgyűlés előtt azzal fejezte be az országhoz intézett szövegét, hogy munkára hívta fel az összes munkára kész erőket. Ezzel a felhívással, amely a király gazdasági mozgósítási parancsának tekinthető, foglalkozik a Consum június 15-i, legújabb száma, amely új gazdasági koncepció inaugurálását állapítja meg és rámutat azokra az új módszerekre és új utakra, amelyeket ennek az új gazdasági koncepciónak az ország boldogulása érdekében működésbe kell hoznia. A „Consum” számtalan cikke és információja ebben a számban is a gazdasági életnek minden eseményét felöleli. Kérjen mutatványszámot, amelyet ingyen küld a kiadóhivatal: Consum, Cluj, Str. Iuliu Maniu 8. szám.

= A magyar boletta nem okoz kenyérdrágalást. Budapestről jelentik: Ma minisztertanács foglalkozott a termék értékesítésével és véglegesen letárgyalta az erre vonatkozó törvényjavaslatot. A minisztertanács után Vass József dr. miniszterelnökhelyettes kijelentette, hogy a végleges formában elfogadott javaslat fentartja a Boleítarendszert, de csak a búzára és rozsrá. A kenyér és liszt nem lesz a boletta következtében drágább. Azokban a gazdaságokban, melyek bérbe vannak adva, a bérlő kapja a bolettát.

= Szabadon lehet exportdohányt termelni. Most készül az új monopóliumtörvény, amelynek egyik legfontosabb intézkedése, hogy a dohány-

A nő kötelessége

Már hosszú évek óta kísérleteznek a vegyészek, hogy egy szert előállítsanak, mely a borsavat pótolja és a női szervezet fertőtlenítését biztosítja anélkül, hogy mérgező, vagy izgaló hatású legyen.

Jelenleg a GYRALDOSE szert jöttek rá, mely rendkívül pontos adagolásra és kiválóan antiszeptikus készítmény.

Minden belső megbetegedésnél, vagy petefészkek bántalmánál egy Gyraldose bevitel nagyon hatásos, éppen úgy sárga, vagy zöldes kiölyásoknál, különösen vérszegény nőknél.

Ha egy liter meleg vízben egy Gyraldose-Pasztillát feloldunk, egy oldatot kapunk, melyet minden nő az egészséges fenntartására használhat.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

exportot szabaddá teszi. A jövőben, a törvényjavaslat szerint, bárkinek jogában áll dohányt termelni, anélkül, hogy a dohánytermés eredményét az államnak átadni köteles volna az esetben, ha a dohánytermését a külföldnek exportálja. A termelő a dohányt saját költségén külföldre exportálhatja és eladhatja olyan áron, amilyen árat éppen el tud érni. Egészen bizonyos, hogy ha a tervezetből törvény lesz, a román export-dohány különösen Németországban erős piacra talál majd.

SPORT KÖZLÖNY

Schmelingnek legközelebb Phill Scottal kell megmérkőznie a világbajnoki cím megvédéséért

NEWYORK, június 18. Phill Scott, az angol nehézsúlyú boxbajnok, még az elmúlt héten megtartott Shakey-Schmeling világbajnoki boxmérkőzés előtt bejelentette a professzionista ökölvívószövetség elnökének, hogy a mérkőzés győztesével meg akar mérkőzni a világbajnoki címért. Miután tegnap este a Boxing Association elnöksége véglegesen világbajnokká deklarálta a német Schmelinget, kötelezte is egyidejűleg, hogy egy éven belül mérkőzzön meg Phill Scottal a világbajnoki cím megvédése érdekében. A boxszövetség határozata úgy Londonban, mint Berlinben óriás izgalmat keltett. Mindkét érdekelt metropolis boxrajongói remélik, hogy náluk rendezik meg a világbajnoki küzdelmet. Azonban az élelmes amerikai mened-

zserek már akcióba léptek, hogy Max Schmeling világbajnokot rábírák arra, hogy Newyorkban rendeztesse meg a küzdelmet, mert az úgy kétségtelenül nagyobb jövedelmet jelentene számára. Schmeling még nem döntött arról, hogy mikor és hol mérkőzik meg az angol bajnokkal, de kijelentette az újságíróknak, hogy nem tér ki a kihívás elől, elsősorban, mert bizik erejében, másodsorban meg azért, mert föltétlenül megkérdeszi a 30 millió lejes vagyonát, amelyet a Sharkey elleni küzdelemben szerzett.

A román futballesapat kockázatos kirándulása Montevideoba

Elindult a román válogatott — A középeurópai triumvirátussal szemben fennálló adósságok és a montevideoi exkurzió luxusa — Aggályok, am lyeknek komoly okuk lehet

ARAD, június 18. Tegnap éjjel néhány perccel éjjel előtt, a temesvári pályaudvarról indult el Románia válogatott futbalcsapata, hogy meg se álljon Montevideog, ahol részt fog venni az ott rendezett világbajnoki tornán. A csapat igen jól fest az egyforma utiruhában. De csak az utiruhában festenek jól, mert ami a csapat erejét illeti, találkoznak olyan játékosokkal is a „Montevideoba kiránduló expedíció” tagjai között, akik igen kevésbé ismertek még a román futballt alaposan ismerős előtt is. Viszont kimaradtak olyan játékosok, akik legutóbb a nemzeti válogatott csapat állandó tagjai voltak és nem bizonyultak a montevideoi utra méltatlanoknak. Esélye a csapatnak persze nem igen van arra, hogy a nagyszerű dél-amerikai válogatottakkal szemben sikeresen szerepeljen. Ha azonban a sorsoláshoz és a pályán is egy kis szerencséje van, úgy megfelelően reprezentálhatja a román futballsportot.

A társaság június 20-án érkezik meg Genová-

PHILL SCOTT
aki reméli, hogy világbajnok lesz.

MAX SCHMELING
az újdonsült boxvilágbajnok

ba, ahol a „Conte Verde” nevű olasz gőzösre hajózzák be. Ugyanekkor és ugyanitt hajózzák be a jugoszláv válogatott csapatot is. A hajó Villa Franciban felveszi a francia és belga válogatottakat is.

A román expedíció 18 tagot számlál és pedig két kísért és tizenhat játékost. A csapat kísértől Luchide és Radulescu, a futballszövetség vezetőségi tagjai, a játékosok névsora pedig a következő: Kapusok: Lapusneanu (Vénusz), Zaubner (Makkabi, Bucuresti), hátvéddek: Steiner II (TAC, Temesvár), Bürger (Kinizsi, Temesvár), Czako (Banatul, Temesvár), fedezetek: Eisenbeisser (Jahn, Csernovic), Vogel (Juventus, Bucuresti), Raffinszky (Juventus, Bucuresti), Robe (Olimpia, Bucuresti), csatárok: Kovács (Banatul, Temesvár), Desu (Banatul, Temesvár), Wetzler (Juventus), Stanciu (Vénusz), Barbu II (Olimpia, Arad), Subaseanu (Olimpia, Bucuresti), Ilescu (Vénusz, Bucuresti).

GOVORA FÜRDŐ

Szezon tartalma június 1-től szeptember 30-ig.

Jodos, kénas ásványvíz, krónikus reumánál, arteriális megbetegedésnél, szélhűtésnél és szifilitikus megbetegedéseknél nagyon alkalmas.
Fizioterápia, elektromos gyógykezelés, inhaláció szűrített levegővel mint Reichenhallban, szénas gyógyfürdő hydroelektrikus diatermia.

CALIMANESTI-CACIULATA.

Kénas ásványvíz, krónikus rheumatismus, vészegettség, linfatizmus és migraines megbetegedések ellen kitűnő gyógyszer. Fizioterápia, inhaláció, diatermia, napfürdő és iszapos fürdő. Folyóvíz és az Oltnál strand.

Caciulata ásványvíz vese, máj és urinaris hűdéses és arteriális megbetegedéseknél kitűnő gyógyszer. — Tájékoztatót vagy prospektust díjmentesen küld SOC. GOVORA CALIMANESTI Bukarest, Strada Brezoianu 44.

Annak idején az Aradi Közlöny is beszámolt róla, hogy az európai futball komoly számottevő reprezentánsai, mint Csehszlovákia, Olaszország, Magyarország, Ausztria, Spanyolország, Anglia stb. úgy anyagi, mint sportszempontból megvalósíthatatlannak tartják az egész Montevideóban rendezendő világ bajnoki futballtornát és semmilyen körülmények között sem vesznek részt azon. A rendező uruguayi futballszövetség mindent elkövetett, hogy megnyerje az európai futball igazi reprezentánsait. Az egyes országok kitartottak kijelentésük mellett és nem fogadták el az újabb ajánlatokat sem. Már az elmaradás veszély fenyegette az első világ bajnoki futballtornát, amikor elsőnek Belgium jelentkezett az európai államok közül a világ bajnokságon való részvételre. A belgák meglepetésszerű kijelentésére a francia szövetség is elhatározta, hogy kiküldi csapatát. Nem sokkal később a jugoszlávok is elhatározták részvételüket.

Már mindenütt befejezett tényként vették, hogy csak három európai állam válogatottjai utaznak a délamerikai Montevideoba, hogy résztvegyenek a világ bajnoki tornán, amikor az utolsó napokban hirtelen Románia futballszövetsége is bejelentette, hogy elküldi oda futballcsapatát. Az Aradi Közlöny is beszámolt erről, de nem foglalkoztunk érdemlegesen a szövetség határozatával, mert az utolsó pillanatig nem tudtuk komolyan venni azt. Egyrészt, mert a jelenlegi román futballviszonyok nem érték arra, hogy Románia reprezentatívait komoly reményekkel szembe lehessen állítani a kiváló délamerikaiakkal. Másrészt pedig a román sport minden ágában vegetál és haldoklik a pénztelenség miatt.

Nem tudtuk elgondolni, hogy fogja a szövetség előteremteni a „kiránduláshoz” szükséges kötmilliót, amikor az osztrák, csehszlovák és magyar szövetségekkel fennálló néhány százezer lejnyi kötelezettségeinek évek óta nem tett eleget.

Nem felel meg az igazságnak a szövetségnek az az állítása, hogy tanulni kell és azért megy a csapat Montevideoba. Szövetségi urak! Nem kell Montevideoba menni, amikor a szomszédságunkban van az egész világon elismert középeurópai futballtriumvirátus. (Csehszlovákia, Ausztria és Magyarország.) Nem kell kétmilliót áldozni, hogy a román válogatott két mérkőzést játszon, hanem ki kell fizetni az adósságot a három futballban vezető középeurópai államnak és akkor feljülnek összeköttetéseink és tanulhatunk tőlük.

Arra is rá kell térnünk, hogy Luchide és Radulescu urak személye nem is nyújt erkölcsi garanciát arra, hogy a tura rendben nyer lebonyolul.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsony-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-n.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-utca sarok,

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

tást. Egyszer már előfordult (a párisi olimpiasz után), hogy hasonló kaliberű emberek jóvoltából a vonat tetején jöttek haza a román válogatottak külföldről. Luchide ur a múltkor már Bucurestiben elvesztett egy pénzzel tömött aktatászkát, most is könnyen előfordulhat, hogy elveszti aktatászkáját és akkor nem a hajó tetején, hanem a hajó fenekén szemet lapátolva jönnek az egyenruhában délamerikai turnéra induló román válogatottak.

Van egy régi közmondás, amelyik azt mondja: minden jó, ha a vége jó, de a román válogatottak délamerikai túrája az ország sportjának semmilyen körülmények között sem volt jó — legfeljebb csak egynehány ember személyi ügyének.

Fekete János.

O Tíz nemzet versenyez a nemzetek kupájáért. Genfből jelentik: A genfi nemzetközi futball szervezőbizottsága tíz bajnokcsapat részvételét biztosította a nemzetek kupájáért folyó június 28—július 6. közötti mérkőzésre. Magyarországot a mérkőzésen az Újpest híres együttese, Csehszlovákiát a Slavia képviseli.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, június 19.

Bucuresti. 19. A Dinicu-zenekar könnyű és román zenéje. 19.30. Dinicu-zenekar, 22. Színházi előadás. — Belgrád. 13.30. Déli zene. 18.30. Gramofon. 19. Kávéházi zene. 21. Ljubljana. 23.15. Kávéházi zene. Königs-wusterhausen. 13—15. Gramofon. 17. Hamburg. 17.30. Berlin. 21.40. Berlin. 22.15. Szórakoztató zene Utána: Berlin. — Milano. 18. Könnyű zene. 20.15. Szórakoztató zene. 21.30. Mascagni: „Fritz barátom” című operája. Utána könnyű zene. — Róma. 18.30. Vig egyfelvonásos. Utána: Szimfonikus hangverseny. 22.02. Tizennégy számból álló orosz hangverseny. — Wien. 11.30. A Wiener filomékar előadása. 12.05. A volt operai zenekar hangversenye. 14.30. Magyar zene. Dambó Jenő és fia cigányzenekarának előadása. 16.30. Holzer-zenekar. 19.15. Derűs dalok és táncok nagyapáink napjaiból. 21. Operarészletek. Utána a Panscher zenekar játéka. — Budapest. 10. Újsághírek. 11. Egyházi zene és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. Szentbeszédet mond Hász Brokád karmelita tartományfőnök. 12.30. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik: Závodszky Zoltán, a m. kir. Operaház művésze. Vezényel: Dohnányi Ernő dr. 3.15. A Magyar Cserkészszövetség előadásoratóriában: „Regős összejövetel”. Vezeti: Karácsony Sándor dr. orsz. társelnök, az 1 sz. BKIE és a 174. sz. „Ganz” cserkészcsapat közreműködésével. 4.30. Czeke Vilma mesél a gyermekeknek. 5. Rádió Szabad Egyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 6.10. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata. Eneset Dörner Béla. m. kir. gazdasági főigazgató: „A rét- és legelőjavítás időszerű kérdései”. 6.40. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 7.40. Magyar művészek otthonában. Előadás Márkus Emilia, a Nemzeti Színház tiszteletbeli tagjának hűvösvölgyi villájában. A helyszíni közvetítést Gyarmathy Sándor. A Studio rendezője vezeti. 9.10. Részletes sport- és löversenyeredmények. — 9.30. Vigjáték-előadás a Studióban. „A nők baráta”. Vigjáték 5 felvonásban. Írta: J. J. Dumas. 11.20. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: a Fejes-szalonzenekar, az Ostende-jazz és Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból.

PÉNTEK, június 20.

Bucuresti. 18. A Marou-zenekar könnyű és román

Hirdessen a 45 éve fennálló Aradi Közlönyben

Kizárólagos vezérképvislet Romániában: STANDARD DROGHERIA Bucuresti

zenéje. 19.30. Marou-zenekar. 21. Szimfonikus hangverseny. 21.45. Quotieri operacékes dalestje. 22.15. Rádiózenekar. — Belgrád. 11.30. Gramofon. 13.45. Rádió-négyes. 18.30. Déltűni zene. 20.30. Wien. Utána vendégzö zene. — Königs-wusterhausen. 13—15. Gramofon. 17.30. Leipzig. 21. Wagner: „Bolygó hollandi” című operája a Kroll-operából. — Milano. 18. Vonósnégyes. 20.15. Vegyes zene. 21.30. Szimfonikus hangverseny. Utána könnyű zene. — Róma. 18.30. Ének- és zenekari verseny. 22.02. Kálmán: „Tatárjárás” című háromfelvonásos operettje. — Wien. 12. Silving-zenekar. 14.30. Gramofon. 16.30. Toscanini-gramofonlemez. 17.30. Bachtól Strauss Richárdig. 20.30. Kienzl: „A biblia ember” című kétfelvonásos operája az állami Operából. Utána a Korngold-jazz játéka Petrov Einil énekes közreműködésével. — Zágráb. 13.30. Gramofon. 21. Papan-doplu Borisz: „Arany” című két részből álló balettje a zágrábi nemzeti színházból. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízeljárószolgálat. 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 1.05. Hangverseny. Közreműködik: Meggyessy Ilonka (zongora) és Csillag Ilus (ének). Zongorán kísér: Polgár Tibor. 1.25. Hírek. 1.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 4. Piaci árak és árfolyamhírek. 5. Németh Péter dr. kir. törvényszéki tanácselnök előadása: „A züllés veszélyének kitett fiatalok védelme”. 6. Paulini Béla novellái: 1. Doktor ur. 2. Lili asszony rózsái. Felolvassa a szerző. 6.30. Sebő Miklós énekszámai Polgár Tibor zongorakíséretével. 7. Tolnai Pál, az állami színházak szcenikai felügyelője előadása: „Színpadok korszerű műszaki berendezése”. 7.30. Magyar dalest. Járossy Jenő dr. és Szilágyi Béla dr. szerzeményei. Közreműködik Kőszegi Teréz, a Városi Színház művésznője és László Imre. Kísér: Polgár Tibor zongorán és debreceni Kiss Lajos cigányzenekarával. 8.30. Rádió amatőrposta. 9. Ybl Ervin előadása: „A mai magyar festészet”. Utána: Ünnepversenyeredmények. 9.20. Haydn-hangverseny. Közreműködik a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar és Kerpely Jenő, a Zeneművészeti Főiskola tanára (gordonka). Vezényel Dohnányi Ernő dr. 11. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Gramofonhangverseny.

SZOMBAT, június 21.

Bucuresti. 18. Motzoi-zenekar. 19.30. Motzoi-zenekar. 21. Theodorescu hegedűművész játéka. 21.45. Bajazzók (gözene). — Belgrád. 11.30. Gramofon. 13.45. Déli zene. 19. Gramofon-jazz. 21. Részletek a Marica grófnőből. 22. Bach-, Mozart- és Lully-zene, a rádiózenekar előadásában. 23.15. Tamburazene. — Königs-wusterhausen. 13. Gyermekek ének- és fuvókara. 15. Gramofon. 17. Hamburg. 18.50. A II. világháború-értékelés és Németország gazdasági és vízügyi munkássága. 19.40. A zene évezredei. Utána Berlin. Milano. 18. Gramofon. 20.15. Könnyű zene. 21.45. Vigjáték. — 22.15. Nyolc számból álló kamarazene. Utána könnyű zene. — Róma. 18. Gramofon. 18.30. Ének- és zenekari verseny. 22.02. Vegyes hangverseny. — Wien. 12. Bécsi zene gramofonon. 13. Macho-zenekar. 14.30. Bauerzenekar. 18.40. Régi olasz mesterek és népdalok Jaeckel operacékesnő előadásában. 19.05. Molo Walter műveiből. 19.40. A Brandt-trió Mozart Esz-dúr zongoratrióját és Dverzák F-moll trióját játsza. —

20.40. A távolbalítás problémája; Schwaiger, a rádió igazgatójának előadása. 21.15. Müller Adolf „Az udvari bolond” című háromfelvonásos romantikus vígoperája a Studióban. — Zágráb. 13.30. Déli zene. 18.30. Hangosfilmközvetítés. 21. Belgrád. 23.10. Táncczene. — Budapest. 10.15. A m. k. 1. honvédegyezkedés zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsey Richard zeneműgyil igazgató. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 1.05. A rádió házkvarterjének hangversenye. 1.25.

Hírek. 1.35. A hangverseny folytatása. 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4. Piaci árak és árfolyamhírek. 5. Boronissza Tibor: A piktor a Hortobágyon. Felolvassa Koncz Sándor dr. 5.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 6. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánya. 1. Szász Károly rendes tag: Elbeszélés. 2. Szabolcska Mihály r. t.: Leíró költemények. 3. Ifj. Hegedűs Sándor r. t.: Elbeszélés. 7. A Székesfevárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. Közreműködik Orosz Julia.

Városi Színház operacénesnője. Vezényel: Bor Dezső karnagy. 8.25. A „Gudimel” énekkar hangversenye. Vezényel Lajtha László dr. 9.10. Lóversenyeredmények. 9.15. Rádiójáték-előadás a Studióból. 1. „1915”. 2. „1917”. Irta és rendezte Csanády György. 11.15. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolach-kávéházban.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szó. Hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak választékosan megírt, ellátott kéredezéskérésre válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

LEVELEZÉS.

CONSTANS -nak levele van. 2584

HAZASSÁG.

INTELLIGENS, csinosnak mondott úriasszony, ki nemrég van Aradon, szép ingatlan vagyonnal rendelkezik, házasság céljából megismerkedne intelligens, középkorú, jómódú úrral. Teljes címmel ellátott leveleket „Boldog jövő” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér.

ALKALMAZÁS.

SZOBALÉNY uriházhoz jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

IRODAI GYAKORLATTAI, rendező, GÉPIRASSZAN teljesen jártas, lehetőleg románul és németül tudó kasszony, nagyobb vállalatnál alkalmazást nyar. — Ajánlatok „Gyors munkaadó” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába intézendők. 1151

JÓ BIZONYÍTVÁNNYAL két tagu családhoz Önállóan főzni tudó mindegyik leány azonnal felvétetik. Jelenkezni délután 2—4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2453

PERZSASZÖVEST ocsón házban és házban kívül vállalkoz. Cím: Lakatos Mária, volt Hős-u. 216. szám. 200

NEMET-ROMAN gyorsíró és gépiró alkalmazást keres. Címeket „Gyorsíró” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 2579

PERFECT szakácsnő keresek azonnaira. Cím volt Erzsébet-szűt 66. l. em. 2530

PERFECT szakácsnő felvétetik. Cím: Mária 1. 2

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

KISEBB kétszobás és kisebb egyszobás lakás ocsón kiadó, volt Sarló-ucca 74. 2581

HAROM és ÖTSZOBÁS urilakás kiadó. Érdeklődni házimesternél, Str. Consistoriului 17. 2577

KIADÓ 4 szobás modern lakás teljes komforttal. Virág építész, Bul. Regina Maria 12. 2566

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket

legszebben, legolcsóbban fest, tisztít

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.)

Str. Brătianu 5. (v. Weitzer J.-ucca)

Mától kezdve

SIÉSETEK. MERT AZ IDŐ RÖVID!

A tudomány a világossághoz vezet.

C. STEFAN

okkultista mester szent helyekről érkezett városunkba. Rövid idő alatt szenzációs dolgokat produkált a világ nagyobb városaiban, ahol éjszántingált közönséget ejtett bálulába jóslásaival és jövőbelátásával.

Szellemi médium, aki megmondja múltját, jövőjét és jelenét. Fizionómia, fiziológia, matematika, grafológia és chiromafia után. Továbbá felfedezi bármilyen természetű titkot és betegséget. Jól és tanácsokat ad mindenféle személynél ügyekben, u. m. kereskedelmi, szerelmi, házassági, váratlan nyereségek, peres ügyek, betegségek, lelki betegségek, valamint megmutatja az utat a fatális szerencsétlenségek elkerüléséhez. Leírja Önnek egész életrajzát a búcsótól a sirig.

Aki őt meglátogatja, meggyőződik, amit a biblia is írja: „Meg fognak jelenni olyan emberek, akik csak szemedbe néznek és elolvassák gondolataidat és el fog jönni az idő, amidőn a betegre teszi a kezét és a beteg teljesen felgyógyul.”

Látogatásokat fogad minden nap 9—12 óra és 2—6 óra. Aki előre nem látható végtelen dolgoktól akar szabadulni az siessen a mester meglátogatására, mert nagyon rövid ideig tartózkodik Aradon. Egyszerre csak egy személyt foglalkoztat. Méréselt árak. Prof. C. Stefan Dezső-ucca 21. sz.

Legszebben fest, tisztít

K N A P P

v. Weitzer-u. 11.

v. Magyar-u. 10.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott

Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Legszebben végzi tavaszi ruhák vegyi tisztítását és festését

HOMZPODAR Str. Stroiescu 13.

BUTOROZOTT uccai szoba azonnaira kiadó. Str. Greceanu (Perényi-u.) 5., földszint balra.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

FÖTÉREN kétszobás. Konyhás lakás azonnaira kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

SZÉPEN butorozott szoba azonnal kiadó. Volt Ferdinand-ucca 8. 2585

Kiadó azonnal:

5 szobás földszinti, parkettás, teljesen tiszta lakás

a város legszebb helyén a liget mellett. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2578

VÉTEL ÉSELADÁS.

VENDÉGLŐI berendezés, kerti székek, asztalok olcsón eladók. Autóvendéglő, Str. Alex Gavra No. 7. (Csernovits Péter-ucca) 2198

PERZSA és beszarabiai szőnyegek, 12 személyes ezüst evőeszköz, különböző szobaberendezések, antik butorok, álló villanylámpák, nyest boák, festmények, antik órák, vitrinék, gyári szőnyegek, zongorák, hegedűk, ezüst gyertyatartók, tükrök, márványszobrok, paravánok, szmirna hintaszék terítő, szekrények, asztalok, fotelok, dísztagyvak, utazóbőröndök stb. kaphatók. SALGÓNE bizományi üzlete, Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. sz. Neuman-palota 1000

VITRINEKET, ezüsttagyvak, szőnyeget, márkás porcellánokat, különböző dísztagyvak, háztartási cikkeket stb. bizományba veszek Kivánatra házhöz megyek. SALGÓNE bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

JÓ és OLCSÓ zongorák Melis F.-nél, Str. Numa Pompiliu 21. (Kasza-ucca) kapható. 2498

Kerítésoszlop,

padozatdeszka, cserép és egyéb épület és asztalosok

legolcsóbban beszereszhető

AUFRICHT falelepen, ARAD, Cál. Viet. 1-2

Villanyüzemű famegmunkálás

Ezüstkoszorúk, babérágak, órák, ékszerek, ajándéktárgyak szolid áron

Csáky- cégnél Arad, a Latacránus templ. szomben

Préc 7 óra és ékzer-javítás csarnok-vall

CACIULATA

kitűnő hűgahajtó ásványvíz,

oldja a vese, homokot, felülmulthatatlan a vese megbetegedéseknél, szélhűdésnél. Kitűnő a máj és lokális artériás megbetegedéseknél. Rádióaktív.

Kap: ató:

KARDOS M.

ásványvízkereskedőnél Arad, Str. Emlencescu 16. szám.

E L A D O

egy szalondivány 4 fotellel, egy világos kőrisfa hálószoa (egy féderes matraccal, tükröszekrény és toaletasztallal, drimó, asztal és szék.) Megtekinthető Wessolá-nv-ucca 8. emeleten.

ÜZLETEK.

GARAGE AUTOBOX Str. Muresianu (Nádor) 5. Autó karbantartás, zsírozás és mosás, havi bérletbe (autópenzió.) Box kiadó. Éjjeli szolgálat 2129

KÜLÖNFÉLEK.

KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREK HEZI! Rokkant férfi és szerencsétlen felesége bármilyen csekély adományt kérnek, hogy nyomorukon enyhítsenek. Cím Prohászka Lajos, volt Damjanich-ucca 31. az udvarban. 200